

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА НЕ БАЧЫЦЬ ПАДСТАЎ ДЛЯ ўвядзення эканамічных санкцый супраць БЕЛАРУСІ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка не бачыць падстаў для ўвядзення эканамічных санкцый супраць Беларусі і лічыць, што нашай краіне трэба дапамагачь. Аб гэтым ён заявіў учора ў Нароўлі, адказваючы на пытанні журналістаў, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Пытанне журналістаў датычылася таго, што ў час, пакуль Беларусь смуткавала па загінулых у тэрорце, еўрапейскія палітыкі абмяркоўвалі магчымасць увядзення супраць нашай краіны новых санкцый — эканамічнага характару. «Гэта проста нягоднікі. Хіба можна супраць краіны, якая больш за ўсё пацярпела ад чужой расхлябанасці (аварыі на Чарнобыльскай АЭС. — Заўвага БЕЛТА), весці размову, каб увесці нейкія санкцыі. Нам дапамагачь трэба. Той, хто зробіў гэта, павінен быць дапамагачь нам». Прэзідэнт падкрэсліў, што Беларусь траціць вялікія рэсурсы на адраджэнне пацярпелых чарнобыльскіх рэгіёнаў, у тым ліку на забеспячэнне там пажарнай бяспекі. «Не факт, што калі б тут нешта шуганула, то гэта не паляцела б у пасляховаю Еўропу». Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка адзначыў: «Мы для іх канкурэнты. Мы, людзі, якія прапаведуюць іншы лад жыцця. Мы для іх небяспечныя, і справа не ў нейкай дыктатуры і дэмакратыі. Нам не патрэбна такая іх дэмакратыя. Калі яны хочучь весці з намі справы, то толькі паважаючы наш народ».

Аляксандр Лукашэнка, адказваючы на пытанне карэспандэнта БЕЛТА, чаму Прэзідэнт Беларусі не прысутнічаў на мерапрыемствах у Кіеве, прысвечаных гадавіне чарнобыльскай трагедыі, параў зьяўляўся за адказам да Прэзідэнта Украіны Віктара Януковіча. «Вы задаіце гэта пытанне Януковічу — чаму беларускі Прэзідэнт не прысутнічае на іх мерапрыемствах, — скажаў Аляксандр Лукашэнка. — Гэты вы ў іх спытайце». Прэзідэнт падкрэсліў: «Напрошвацца я ні да кога не збіраюся. І быць нейкім падпавалкам я таксама не збіраюся ні ў аднаго прэзідэнта, ні ў другога».

Аляксандр Лукашэнка пракаментаваў выказванні Жазэ Барозу адносна таго, што калі Лукашэнка прыедзе на міжнародную канферэнцыю па чарнобыльскіх пытаннях у Кіеў, то ён туды не паедзе. «Што датычыцца такіх як Барозу, ну, быў нейкі Барозу ў Партугаліі, выгналі яго і ўладкавалі ў Еўракамісію. Я менш гляджу, што там дзе лягнуў нхтэа з еўрапейскіх чыноўнікаў».

Прэзідэнт падкрэсліў, што па традыцыі ў гадавіну чарнобыльскай аварыі ён наведвае найбольш пацярпелыя рэгіёны. «Для мяне гэта святыя дні. Гэтымі днямі я заўсёды бываю тут, як абяцаў гэта людзям. Так, можа быць зручна вяночак уласціць і паехаць, а мне трэба працаваць, бачыць на ўласныя вочы, што яшчэ трэба тут зрабіць». — скажаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка не мае намеру прасіць дапамогі ў міжнароднай супольнасці для вырашэння чарнобыльскіх пытанняў. «Есць неабходнасць іх папрасіць, але я іх прасіць не буду». «Яны нам адвалілі аж паўпрацэнта ад усіх тых затрат, якія мы ўклапі ў адраджэнне гэтых зямель. Але ж не мы ўзрывалі, не мы эксплуатавалі, — скажаў Прэзідэнт. — Гэта гора наша, але прычына не ў нас. І нам ніхто не дапамог».

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь сваімі сіламі адраджае гэты край. «Няхай прыязджаюць, траціць грошы, глядзяць, адпачываюць — на здароўе. Але прасіць я ў іх нічога не буду. Калі б яны былі добрапрыстойнымі, яны ж ведаюць гэту праблему і трагедыю, яны б нам дапамагалі. А так яны плацяць тым, хто часткова і спарадзіў гэту праблему. Гэта пятая калона, яны ім плацяць, значыць ім не адраджэнне трэба, ім наша пагібель патрэбна», — скажаў кіраўнік дзяржавы. «Але не дакачаюцца».

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка лічыць, што працэдурам будаўніцтва ў Беларусі АЭС прагнавана.

СТАР 2

Мікалай СНАПКОЎ:

«МЫ ўПЭўНЕННЫЯ, ШТО ДА СЯРЭДЗІНЫ ГОДА ЦЭНЫ НА ХАРЧОВЫЯ ТАВАРЫ ЗБАЛАНСЮЮЦА»

Сёння цэны на харчаванне ў рэспубліцы, зазначыў на брыфінгу міністр эканомікі Мікалай Снапкоў, па-першае, носіць спекулятыўны характар, па-другое, дэвальвацыйны, па-трэцяе, характар знешняга фактара: калі растуць сусветныя цэны на харчаванне, на асноўныя сыравінныя тавары, то, натуральна, павышаюцца цэны і на асобныя харчовыя тавары ў Беларусі. Разам з тым, ён упэўнены, што да сярэдзіны года цэны збалансуюцца і знойдуць сваё раўнаважнае становішча.

Мікалай Снапкоў таксама паведаміў, што рост індэкса спажывецкіх цэн у першым квартале склаў 6,1 працэнта, а на цяперашні час інфляцыя ўжо «пераваліла за прагнозы ўзровень». Ён дадаў, што «базавая інфляцыя без уліку энергетычных і харчовых тавараў, якія імпартуюцца, складае толькі 3,6-3,7 працэнта». Што ж датычыцца новых прагнозаў наконт таго, якім будзе сёлёты паказчык інфляцыі, то дакладных лічбаў міністр не агучыў. Мікалай Снапкоў толькі праінфармаваў, што такіх разлікі робіцца. Асноўныя фактары, якія спецыялісты выкарыстоўваюць у гэтых разліках, — наколькі Нацыянальны банк вызначыць раўнаважны курс і наколькі сціскае расходоў бюджэту дазволіць выканаць паказчык па росту ВУП. «Мы пакуль ні на першае, ні на другое пытанне адказаць не можам, — скажаў ён. — Тыя сцэнарыі, якія мы пралічаем, пакуль не хачелася б афішаваць».

Як зазначыў міністр фінансаў Андрэй Харкавец, сёлета мяркуецца істотна скараціць расходоў рэспубліканскага бюджэту — на 1,7 трывільёна рублёў. Паводле яго звестак, асноўныя скарачэнні будуць датычыцца інвестыцыйнай дзейнасці, будуць зніжаныя капітальныя расходоў, звязаныя з правядзеннем рамонтна, адбудзецца скарачэнне расходоў на ўтрыманне бюджэтных арганізацый. Андрэй Харкавец таксама ўдакладніў, што скарачэнне расходоў у мінімальнай ступені тэма сістэму аховы здароўя, паколькі неабходна завяршыць удакладнаванне гэтай сферы і выйсці на сусветны ўзровень па аказанні медыцынскіх паслуг. Між іншым, па выніках першага квартала пры планавым дэфіцыце ў 1,5 трывільёна рублёў бюджэт выкананы з прафіцытам прыкладна ў 800 мільярдаў рублёў.

СТАР 2

СТАТУС ПРАФЕСІІ ПЕДАГОГА:

ад разважанню — да канкрэтных крокаў

Без перабольшвання, школа і настаўнік вызначаюць будучыню змяной цывілізацыі. Таму такая пільная ўвага з боку грамадства да прафесіі педагога, і, перш за ўсё, да яго сацыяльнага статусу. Відавочна, што ён стаў недастатковым, калі нават у расійскіх некалькі апошніх калегій Міністэрства адукацыі Беларусі адзначаецца неабходнасць яго павышэння.

Разам з тым, статус настаўніка патрэбна разглядаць з двух бакоў. Па-першае, як сам настаўнік ацэньвае сваю работу, а па-другое, як грамадства ставіцца да настаўніка і што чакае ад яго.

Некаторыя справядліва адзначаюць, што кожнаму настаўніку патрэбна ў першую чаргу самаму лакапаціцца ад сваім добрым імені. І гэта справядліва, бо павага да педагога фарміруецца на кожным узроўні, пачынаючы з самага першага: па яго стаўленні да вучняў, па веданні прадмета, па здольнасцях знаходзіць прыстойнае выйсце са складаных педагогічных сітуацый, па знешнім выглядзе, асабістых якасцях, адпаведнасці вызначаным этычным прывіпам. У апошні час настаўнікам стала значна складаней працаваць. Прычына ў тым, што не так даўно яны былі самымі адукаванымі людзьмі ў грамадстве. Сам яшчэ застаў той час, калі ў школу запрашалі недаукаваных дарослых і навучалі іх пісьму, чытанню і матэматыцы. Зараз бацькі нават сельскіх вучняў могуць быць і каньддатамі, і дактарамі навук, мець некалькі вышэйшых адукацый. Але ж свет нельга павярнуць назад. Таму настаўніку неабходна пастаянна ўдакладнавацца ў сваёй прафесіі, інакш павага да яго хутка знікне. І яшчэ, трэба ў любой сітуацыі з адданасцю ставіцца да сваёй працы. Чалавек, які ўмее паважаць сябе сам, паважаюць і іншыя. Пагадзіцеся, што той, хто саромеецца сваёй прафесіі, мігнові сам правакуе негатывыя адносіны да сябе і да працы, якую выконвае...

Але ж мы, дэпутаты, лічым, што пераважна большасць настаўні-

каў, якія працуюць у школе, «нясуць свой крыж» годна, таму не толькі педагогам, але і грамадству патрэбна па-новаму паглядзець на статус прафесіі педагога. На наш погляд, палажэнні, якія ўмоўлена дэкларуюцца ў апошнія гады — аб тым, што «спачатку эканоміка, а потым адукацыя», а таксама, што «адукацыя з'яўляецца сферай па-даслуг, прадаваемым таварам», на-носіць непапраўную шкоду і школе, і дзяржаве. Школа — не служба бы-ту, не прадпрыемства грамадскага харчавання, не саўна, каб асноў-ным відам яе дзейнасці стала ака-заанне платных паслуг. І адукацыя — не тавар. Задачы настаўніцкай прафесіі больш складаныя. За-рэчтына купіць веды за грошы (у прыватнасці, дакумент аб адука-цыі) можна, але наспрабуйце купіць павагу да старэйшых, патрыятызм, любоў да Радзімы... Між тым вы-працоўка гэтых якасцяў у моладзі — адна з асноўных задач працы настаўніка...

Жыццё паказвае, што месца настаўніка можа заняць амаль кожны, але быць сапраўдным на-стаўнікам здольныя даяць не ўсе. На жаль, нікі ўзровень абіту-рыянтаў — будучыя педагогаў, якасць навучальнага працэсу ў педагогічных ВНУ не спрыяюць прыходу ў школы настаўнікаў. Не можам зразумець, чаму да гэ-тай пары ў Правілы прыёму ў ВНУ не дадалі пункт аб прафесійна-псі-халагічнай гутарцы з будучымі на-стаўнікамі і аб падрыхтоўцы педа-гагаў у асноўным за кошт бюджэт-ных сродкаў? Гэты крок дазволіў бы вызначыць абітурыентаў, якія выбіраюць прафесію педагога па прызыванні, а не па прынцыпе «хоць куды, абы толькі аступілі». Асноў-ным контраргументам з'яўляецца меркаванне, што з устанавленнем дадатковых патрабаванняў ніхто не стане падаваць заявы ў педа-гагічныя ВНУ. Але мы лічым, што праблема знімаецца, калі адначас-ова будзе прапанаваны комп-лекс мер па павышэнні прастыку прафесіі настаўніка, зыходзячы з

СТАР 3

ПА ДЗІЦЯ ДА СВІСЛАЦКАГА «ДЗЕДА»

НАЦБАНК: у альтэрнатыўных таргах няма неабходнасці

Зараз галоўны банк краіны не бачыць неабходнасці ўводзіць дадатковую асёно на таргах ААТ «Беларуская валютна-фондавая біржа». Як паведаміў намеснік начальніка Упраўлення інфармацыі Нацбанка Міхаіл Журавіч, адкрыццё альтэрнатыўных таргоў патрабуе выканання значнай падрыхтоўчай працы тэхнічнага характару, а таксама стварэння ўмоў, неабходных для ўстойлівага і эфектыўнага функцыянавання дадатковай сесі. У Нацбанку зазначаюць, што ўрадам і галоўным банкам краіны прымаюцца захады ў галіне макраэканамічнай, бюджэтна-падатковай і грашово-кредытнай палітыкі, якія праводзяцца разам з захадамі па лібералізацыі ўмоў ажыццяўлення валютных аперацый паміж банкам і суб'ектамі гаспадарання на па-41 біржавым рынку і аказваюць пазытыўнае ўздзеянне на функцыянаванне ўнутранага валютнага рынку ў цэлым. Адначасова з павелічэннем аб'ёмаў прыцягнення знешніх інвестыцый будуць прымацца ўсе неабходныя захады па замацаванні стаючых змяненняў у знешнім гандлі таварамі і паслугамі, якія намесціліся.

Ужо два дзесяцігоддзі Мікалай ЧЫРПСКІ, без перабольшвання, змагаецца за наданне мінскому парку кампанію статусу музея і спадзешца што нарэшце ў гэтага незвычайнага куточка сталіцы знойдзецца сапраўдны гаспадар. Уявіце, Мінск — адзіная еўрапейская сталіца, якая мае гэкі агромністы збор рэліктавых камяняў і валіную-помнікаў — 2134 экспанаты.

Адзін з іх — унікальны гаганскі помнік «Дзед» — валун, перавезены сюды з берага сталічнай ракі Свіслач. А ўнікальны ён тым, што дапамагае людзям. Напрыклад, жанчынам, калі ў іх не атрымліваецца зацяжарыць. Па старым ладанні вядома, што жанчына павіна апоўчыць прысідзі да валуна і сесці на яго голым целам. Цукеркі, якія і цяпер перыядычна з'яўляюцца пад валуном, сведчаць, што моц каменя

сапраўды дапамагае... Мікалай Арсенчыў Чырскі ўзначальвае грамадскае аб'яднанне «Беларуская асацыяцыя эжкурсавадаў і гідэа-перакладчыкаў», якое ўключыла парк камяняў у шматлікі турыстычны маршрут. На жаль, належнага парадку ў парк не назіраецца і клопаты Чырскага зразумелыя. Дарэчы, некалі ідэю стварэння гэтага музея падтрымаў ЦК КПБ, які ўзначальваў тады Пётр Міронавіч Машэраў.

Калі мы прыйшлі да «Дзеда» рабіць фотаздымак, побач прагульвалася маладая пара з двайнятамі. Па-знаёмліся. І што вы думаеце, хто аказаўся на здымку? Не паверце! Унук Пятра Машэрава Уладзімір з жонкай Таццянай і праўнікі Арцём і Ілья.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

БРУПЭІС «БЕЛЭКСИМГАРАНТ»		БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС за 2010 год		тыс. руб.	
АКТИВ	СУММА	ПАССИВ	СУММА	1	2
Основные средства (по остаточной стоимости)	6 568 988,40	Уставный фонд	448 113 961,00		
Нематериальные активы (по остаточной стоимости)	70 810,50	Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	-		
Доходные вложения в материальные ценности (по остаточной стоимости)	27 726,90	Резервный фонд	269 998,10		
Вложения во внеоборотные активы	41 502,10	Добавочный фонд	4 851 151,60		
В том числе: незавершенное строительство	-	Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	-		
Прочие внеоборотные активы	-	Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	10 166 129,60		
Запасы и затраты	1 526 912,70	Целевое финансирование	362,00		
В том числе: сырье, материалы и другие аналогичные активы	1 257 272,40	Доходы будущих периодов	17 441 242,50		
Расходы будущих периодов	269 640,30	Страховые резервы и фонды — всего	37 571 533,20		
Прочие запасы и затраты	-	В том числе: страховые резервы	36 074 617,40		
Доля перестраховщиков в страховых резервах	6 577 879,30	фонды предупредительных (превентивных) мероприятий, гарантийные и иные фонды, образованные в соответствии с законодательством	1 496 915,80		
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	34 587,00	Долгосрочные кредиты и займы	-		
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	18 513 400,90	Краткосрочные кредиты и займы	-		
Расчеты с учредителями	231 229,50	Кредиторская задолженность — всего	1 250 325,30		
В том числе: по вкладам в уставный фонд	-	Задолженность перед участниками (учредителями)	-		
Денежные средства	133 055 593,00	Резервы предстоящих расходов	-		
Финансовые вложения	353 016 073,00	Прочие краткосрочные обязательства	-		
Прочие оборотные активы	-	БАЛАНС	519 664 703,30		
БАЛАНС	519 664 703,30	БАЛАНС	519 664 703,30		

БРУПЭІС «БЕЛЭКСИМГАРАНТ» ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2010 год

Наименование показателя	Код строки	За отчетный период	тыс. руб.
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ			
Страховые взносы (премии) полученные, брутто	010		
Страховые выплаты	020		
Изменение резервов по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (+ или -)	030		
Отчисления в гарантийный фонд и фонд предупредительных (превентивных) мероприятий	040		
Расходы на ведение дела	041		
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (+ или -)	050		
II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ			
Страховые взносы (премии) с учетом перестрахования, нетто	064	51 619 884,60	
Изменение резерва незаработанных премий с учетом перестрахования, нетто (+ или -)	067	- 0 71 460,90	
Опленные взносы (страховые выплаты) с учетом перестрахования	082	24 520 088,00	
Изменение резервов убытков (страховых выплат) с учетом перестрахования (+ или -), нетто	092	-804 500,70	
Изменение других технических резервов (+ или -)	100		
Изменение иных страховых резервов (+ или -)	105		
Отчисления в фонды предупредительных мероприятий и гарантийные фонды	110	2 587 131,40	
Отчисления в иные фонды, образованные в соответствии с законодательством	115		
Расходы на ведение дела	120	14 424 907,60	
Комиссионное вознаграждение и тантёмы по рискам, переданным в перестрахование	122	654 966,70	
Поступления, связанные с реализацией перешедшего к страховщику права требования страхователя (выгодоприобретателя) к лицу, ответственному за убытки, возмещенные в результате страхования	125	4 854 782,80	
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования иным, чем страхование жизни (+ или -)	130	7 721 545,50	
III. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы	140	16 082 576,60	
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	141		
Операционные расходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы)	150	16 082 576,60	
Операционные расходы	160	8 583,60	
Прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов	170	16 073 993,00	
IV. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внереализационные доходы	180	1 330 133,60	
Налоги и сборы, включаемые во внереализационные доходы	181		
Внереализационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внереализационные доходы)	190	1 330 133,60	
Внереализационные расходы	200	107 439,10	
Прибыль (убыток) от внереализационных доходов и расходов	210	1 222 694,50	
Прибыль (убыток)	220	25 018 233,00	
Налог на прибыль	260	5 439 336,00	
Прочие налоги, сборы из прибыли	270	5 287 416,40	
Прочие расходы и платежи из прибыли	280	5 038 177,10	
Чистая прибыль (убыток)	300	9 253 303,50	

Проведенный аудит дает достаточные основания для выражения аудиторского мнения о достоверности бухгалтерской (финансовой) отчетности БРУПЭИС «Белэксимгарант» и соответствии совершенных им финансовых (хозяйственных) операций законодательству Республики Беларусь.

По нашему мнению, бухгалтерская (финансовая) отчетность за 2010 год достоверна, т.е. подготовлена таким образом, чтобы обеспечить во всех существенных отношениях действительное отражение активов и пассивов предприятия БРУПЭИС «Белэксимгарант» по состоянию на 01 января 2011 года и финансовых результатов его деятельности за 12 месяцев 2010 года, исходя из Закона Республики Беларусь «О бухгалтерском учете и отчетности».

Баланс и отчет о прибылях и убытках подтверждены. Аудитор — индивидуальный предприниматель В.Е. Ябубовский Лицензия № 022000/0416419 от 03.05.08 г, выдана МФ РБ.

Лінія АНАНІЧ: «БЕЛАРУСКІЯ СМІ ІМКУЦА» АДПВАДАЦЬ ПАТРАБАВАННЯМ ЧАСУ»

4-7 мая ў Мінску, на вул. Я. Купалы, 27, будзе праходзіць XV Міжнародная спецыялізаваная выстава «СМІ ў Беларусі». Друкаваныя выданні, тэлеканалы, рэкламныя агенствы, паліграфічныя прадпрыемствы з'яўрацца на «вялікую прафесійную сустрэчу», патрэбную не толькі прафесіяналам, але і тым, для каго яны працуюць.

Паводле слоў першага намесніка міністра інфармацыі Беларусі Ліліі АНАНІЧ, выстава «СМІ ў Беларусі» — не проста медыя-свята, станючыя эмоцыі, але і магчымасць бачыць, у якім кірунку развіваецца інфармацыйная прастора. Усе ж такі апошняя — гэта жывы арганізм, які пастаянна мяняецца: адны гульцы пакідаюць поле гульні, новыя заступаюць. Сёння ў краіне толькі перыядычных выданняў — 1 362. Дзяржаўная падтрымка з рэспубліканскага бюджэту захоўваецца літаральна для кожнага больш як 20 друкаваных СМІ (пяць гадоў там падтрымліваліся 47). Найбольш складана ў сэнсе самаакупнасці штодзённым выданням, але і яны паступова асаёлі навуку работы з рэкламай і падпіскай. «Наша прэса навучылася працаваць у рынковых умовах, у эканамічным плане», — заўважыла перад журналістамі Лілія АНАНІЧ.

Акрамя уласна беларускіх СМІ, удзел у выставе возьмуць СМІ Расіі, Украіны, Азербайджана, Кітая, Кубы, Венесуэлы і Індыі. Ганаровы госць — прэса г. Масквы. Прэса Масквы разам з іншымі расійскімі выданнямі размесціцца ў павільёне плошчай 50 кв. м. Усе удзельнікі абяцуюць парадаваць выдатнымі прэзентацыямі. Сур'ёзна падышлі да падрыхтоўкі афармлення стэнда вайсковыя СМІ, Інстытут журналістыкі БДУ (журфак плануе паказаць, якой можа быць студэнцкая газета і пра што «вяшчае» студэнцкі відэаканал). Абяцаем, што і «Звязда» не падкачае. Прыемнымі забаўляльнымі праграмамі справа, вядома ж, не абмяжуецца. Запланавана і правядзенне некалькіх дыскусій па актуальных сучасных тэмах. Прадметам для роздуму стане, напрыклад, пашырэнне магчымасцяў распаўсюджвання аічных выданняў за мяжой.

СТАР 2

«ЧЫРВОНЦЫ» — 90! БУДЗЬМА РАЗАМ!

Паважаньня чырвонознамеўцаў, салбы, запрашаем вас на свята!

4 мая ў Нацыянальным выставачным цэнтры «Белэкс» (Мінск, вул. Я. Купалы, 27) і 12 гадзін пачне працаваць XV Міжнародная спецыялізаваная выстава «СМІ ў Беларусі-2011».

Усім ветэранам «маладзёжкі» чакаем 5 мая — на галоўнай сцэне ў 15.30 распачнецца мерапрыемства, прысвечанае юбілею «Чырвонай зменчы».

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «СлуцкОблГарант» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже одноэтажного кирпичного блока гаражей на 5 мест, об. пл. 208 кв.м, расположенного по адресу: **Минская область, Солигорский р-н, г. Солигорск, район рынка «Колхозный»**, в т.ч. находящегося в нем оборудования: установка для газированной воды (1988 г.в.), станок точильный (1980 г.в.), установка сверлильная (1978 г.в.).
Начальная цена с НДС — 83 239 180 бел. руб.
Площадь земельного участка — 0,0377 га.

Задаток в сумме 8 000 000 бел. руб. перечисляется на р/с 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Банк», БИК 153001369, УНП 690324015. Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».
Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 26.03.2011.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.
Аукцион состоится **06.05.2011** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Ча-лова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **05.05.2011** до 17.00 по указанному адресу.
Тел.: (8017) 224 61 34, 500 47 12.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА</

ЗВЯЗДА 27 красавіка 2011 г. «МЫ УПЭУНЕННЯ, ШТО ДА СЯРЭДЗІНЫ ГОДА ЦЭНЫ НА ХАРЧОВЫЯ ТАВАРЫ ЗБАЛАНСУЮЦА»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Таксама Андрэй Харкавец праінфармаваў, што ўжо пачата праца над праектам бюджэту на наступны год...

Пацвікавіч у міністра фінансаў журналісты і пра тое, як рухаюцца справы з атрыманнем стабілізацыйнага крэдыту, перагаворы па якім вядуцца з Расіяй...

«Прамая лінія»

Лечым дзецяў правільна! Прафілактыка, дыягностыка і лячэнне хвароб ныракаў і мочавыводзячых шляхоў у дзецяў...

Сёння Месяц Апошняя квадра 25 красавіка. Сонца Імяніны

Надвор'е на заўтра. Геамагнітная ўзрушэнні. Абзначэнні: няма прыкметаў геамагнітнай узрушэння...

27 красавіка. 1945 год — Беларуская ССР прынята ў склад членаў-заснавальнікаў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА НЕ БАЧЫЦЬ ПАДСТАЎ ДЛЯ ЎВЯДЗЕННЯ ЭКАНАМІЧНЫХ САНКЦЫЙ СУПРАЦЬ БЕЛАРУСІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) «АЭС у Беларусі будзе пабудавана — гэта пытанне толькі часу», — сказаў беларускі лідар.

«Просьба да вучоных: вы павінны быць непрадзўматымі і аб'ектыўнымі!» Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка наведваў асудзенаму ўёску Дзёрнавічы, размешчаную на тэрыторыі 30-кіламетровай зоны адлучэння Чарнобыльскай АЭС...

«Просьба да вучоных: вы павінны быць непрадзўматымі і аб'ектыўнымі!» Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка наведваў асудзенаму ўёску Дзёрнавічы, размешчаную на тэрыторыі 30-кіламетровай зоны адлучэння Чарнобыльскай АЭС...

«Просьба да вучоных: вы павінны быць непрадзўматымі і аб'ектыўнымі!» Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка наведваў асудзенаму ўёску Дзёрнавічы, размешчаную на тэрыторыі 30-кіламетровай зоны адлучэння Чарнобыльскай АЭС...

«Прамая лінія»

Працоўныя правы, жыллёвыя пытанні. Васільеўны КОВАБАІ і галоўная спецыялістка юркансультацый ФПБ Васіля Мікалаевіча КОРСУКА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Дзярждоў краін еўразоны летась дасягнуў рэкордных 85,1% ВВП. Дзяржаўны доўг 17 краін Еўрасаюза, якія выкарыстоўваюць еўра, у 2010 годзе склаў рэкордны 85,1% ВВП у параўнанні з 79,3% у 2009-м, паведамляе Eurostat.

МВФ: кітайская эканаміка можа апярэдыць амерыканскую ў 2016 годзе. Эканаміка Кітая ўжо ў 2016 годзе можа абысці ВВП ЗША ў рэальным выражэнні, паведамляла выданне MarketWatch са спасылкай на апошняе звесткі Міжнароднага валютнага фонду.

Еўропа хутка будзе атрымліваць расійскі газ па 500 долараў. «Газпрам» цалкам акрыяў ад крызісу і зноў прадрэкае Еўропе кошт на газ 500 долараў за 1 тыс. кубаметраў.

«БЕЛАРУСКІЯ СМІ ІМКНУЦА АДПАВІДАЦЬ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Дзевяць выставаў стунуць самія што ні на ёсць пазітыўныя словы — «Стварам разам».

Святлана БАРЫСЕНКА. Святлана БАРЫСЕНКА. Святлана БАРЫСЕНКА. Святлана БАРЫСЕНКА.

Аб'явление о проведении хозяйственным судом Витебской области публичных торгов по продаже имущества ОАО «ВИСТАН»

Table with 3 columns: № п/п, Название и описание предметов, Оценка, бел. руб.

Время проведения торгов — 17 мая 2011 года в 11.00 в хозяйственном суде Витебской области, каб. 318.

Первоначальный шаг торгов 5% от начальной стоимости объекта. В соответствии с Хозяйственным процессуальным кодексом Республики Беларусь лицу, желающему принять участие в торгах...

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ: 27 мая 2011 г. в 15.00 состоится ОТКРЫТЫЕ АУКЦИОННЫЕ ТОРГИ по продаже имущества ликвидиремого предприятия ОАО «Журавинка»

Table with 2 columns: Lot № 1 (предмет торгов), Information about the auction including location, area, and terms.

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

Оценка оборудования и транспортных средств. Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности. Независимая строительная экспертиза.

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «ДСТ № 2, г. ГОМЕЛЬ»

Table with 5 columns: № лота, Наименование объекта, Адрес объектов продажи, Начальная цена продажи, бел. руб., Сумма задатка, бел. руб.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

ООО «СИ-трейдинг» на строительство жилого дома № 6 (типовых потребительских качеств) по г/п в микрорайоне № 1 жилого района «Копище» в Минском районе.

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.) Школы адзначаюць адна ад другой. Ёсць злітныя, з высокім узроўнем дысцыпліны і стаўлення да вучобы, а ёсць школы, дзе кантынгент вучняў больш складаны (напрыклад, у раёнах новабудоўляў, у пасёлках, куды з'ехаліся жыхары з розных куткоў краіны). Пра іх добра ведаюць у аддзелах адукацыі. У такіх «асоблівых адукацыйных зонах» заробак настаўнікаў можна было б і павялічыць.

Настаўніцка-прадметнікі пацвердзяць, што ў школе можна весці ўрокі ў паралелі класаў (чатыры дзясятых), а можна ў вертыкалі (з 6 па 11 клас). У колькі разоў больш часу пойдзе на падрыхтоўку да ўрокаў у другім выпадку?.. У 6 разоў. А на заробак гэта не ўплывае. У класе могуць быць і 32 вучні, і 16, а за праверку сынтэтыка грошы настаўніку плацяць аднолькава...

Што тычыцца льгот, то стаўленне да іх у нас неадназначнае. Мы прыхільнікі таго, каб чалавек за свой заробок мог сам набыць сабе ўсё неабходнае. Але ж, відавочна, што ў будучыні камунальныя плацяжы і з'ямыльны падаток будучы расці. А настаўніку, у адрозненне ад усіх іншых прафесій, даводзіцца працягваць сваю працу ў хатніх умовах, прычым у асноўным — у вярчэнні час (планы, праверка сынтэтыка і інш.), таму ўвядзенне льгот па аплаце камунальных паслуг было б вельмі да месца...

У рэальным жыцці хапае выпадкаў, калі, праводзячы на пенсію старэнкага настаўніка, яму ўручаюць першую ў яго жыцці ўзнагароду: кветачку, прывітальны адрас і граматы раённага аддзела адукацыі. Таму трэба развіваць і формы маральнага стымулявання працы педагогаў. Прынамсі, пералік узнагарод Міністэрства адукацыі і іншых органаў кіравання адукацыі павінен быць больш разнастайным, улічваючы і стаж працы, і яе асаблівасці, напрыклад, медаль лепшага «матэматыка», «фізіка», «хіміка», «За адданасць школе» і г. д. адпаведна ступеняў.

Мы шмат разважаем аб ахове працы, а неабходна больш увагі звяртаць на яе ўмовы. Трэба як мага хутчэй радыкальна зменшыць дадатковы абавязкі педагогаў, выкананне ім неўласцівых функцый, папяроявыя справаздачы. Заўважым, што парадок прычынэння педагогаў да працы ў выхадныя і святочныя дні, выкананне абавязкаў, не прадуладжаных службовымі інструкцыямі, умовы аплаты такой працы даўно вызначаны ў заканадаўстве (артыкулы 69, 146, 148 Працоўнага кодэкса). Аднак бачна нежаданне мясцовых органаў кіравання, у тым ліку кіраўнікоў устаноў адукацыі, прымяняць закон у поўным аб'ёме ў дачыненні да педагогаў. Прычына — у адсутнасці дзейсных нормаў, якія вызна-

чалі б пакаранне асоб, што дапускаюць такія парушэнні. З уступленнем у дзеянне Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адукацыі такія нормы павінны з'явіцца.

Плануюцца распрацоўка Міністэрствам адукацыі адзінай мінімальнай сістэмы справаздач на ўсё вертыкалі ў адукацыі. Гэта добры намер. Можна адбыцца рэальнай разрукі педагогаў, але яго эфектыўнасць будзе пад сумненнем, калі не спыніцца патак запытаў за устаноў адукацыі ад іншых органаў кіравання і грамадскіх аб'яднанняў.

Депутаты прыйшлі да высновы, што пара ўжо выключыць з абавязкаў школ такія архаізм, як збор звестак аб будучых вучнях. У ЖЭСах і сельвыканкамах ёсць усе інфармацыя пра дзяцей, якія павінны вучыцца ў школах. Прычым больш поўна, чым та, якую збіраюць настаўнікі пры абходзе кватэр. Так, у адной школе Мінска па інфармацыі, сабранай настаўнікамі ў маі, павінна было адкрыцца два першыя класы. У жніўні бацькі прывялі стоўкі дзяцей, што давялося стварэць шэсць першых класаў. І прычына была не ў нядробасумленнасці настаўнікаў, а ў пераездах сем'яў, засяленні новых жылляў дамоў мікрараёна маладымі шматдзетнымі сем'ямі.

Не трэба таксама захапляцца арганізацыяй пастаянных педагогічных рэйдаў па сем'ях дзяцей, якія знаходзяцца ў сацыяльна неабеспечаным становішчы. Для гэтай працы ёсць сацыяльныя педагогі, мільцыя, спецыяльныя камісіі па справах непаўналетніх, грамадскія аб'яднанні. Не трэба падмяняць іх абавязкі. Мы нежк перасталі заўважваць, што ў настаўніка таксама можа быць сям'я, уласныя дзеці, якія патрабуюць не меншай увагі і клопату з боку бацькоў і дзяржавы.

Частка дэпутатаў камісіі ўхваляюць у склад камісіі Міжпарламенцкай асамблеі Саюзнай Незалежнасці Дзяржаў і зараз там працуе над зместам мадэльнага закона «Аб адказнасці ўдзельнікаў адукацыйнага працэсу». Лічым, што такія яго нормы, як неўстанавленне

прымянення мер адміністрацыйнай, дысцыплінарнай і іншай адказнасці да педагогічных работнікаў, устаноў адукацыі ў выпадках інфармавання педагогамі органаў унутраных спраў аб праваларушэннях верніц; праваларушэння, якое зрабіў вучань у перыяд па-за межамі адукацыйнага працэсу, прымянення мер фізічнага ўздзеяння на вучня для выключэння пагрозы яго жыццю ці здароўю, калі прымяненне іншых мер было немагчымым; неадпаведнасці вынікам цэнтралізаванага тэставання аднакласна ў школьным атэстаце, былі б вельмі карыснымі для распрацоўвання і на беларускую сістэму адукацыі.

Амаль не спатрэбіцца грошай, каб аднавіць педагогам, якія маюць пэўны педагогічны стаж, права на датэрмінова выхад на пенсію. Норма энкіла таму, што «ўмовы працы ў галіне сталі значна лепшыя, чым у пасляваеннага гады, і дададвае стымуляванне працы педагогаў больш не патрабуюцца». Спрачымі тэзіс. І, дарчы, у апошнія гады такім правам карысталася адзіна. Але яго патрэба, бо дзе ўзпуненнасць педагогаў у будучыні, у тым, што ў выпадку хваробы ці іншых абстаўнічых аб'явіцца зможы выкарыстаць яго і не застацца без сродкаў да існавання. Заўважым, што моладзь таксама бачыць у пажылых педагогах сваю будучыню. І калі будучыня непрыяўная, то і стаўленне да прафесіі будзе адпаведнае.

Статус педагога павысіўся б, калі б у сродках масавай інфармацыі было больш матэрыялу аб працы педагогаў, іх дасягненні, вопіць, праўленніях высокага гуманізму і самаахваравання. А калі ўжо гэтага не могуць паказаць, то, як выключна мера, вельмі карысна было б хаця б гадоў на пяць аб'явіць мараторый на паказы і публікацыі матэрыялу, якія выклікаюць негатыўныя адносіны да педагогічнай прафесіі, бо нават аднавіцца з іх фарміруюць думку «ўсе настаўнікі такія». Балочым з з'яўлення выстаўленне педагога ў непрыяўнай святле: запарагманаванасць, неінтэлігентнасць, беднасць, парадыйнасць вобразу.

Пералік мер па павышэнні прэстыжу педагогаў у грамадстве можна было б і падоўжыць, але, магчыма, нехта паставіць пытанне: «Дзе ўзяць грошы на фінансаванне гэтых мер?». Не адрыючы влічлівай тэймы, калі скажу, што многія лішня выдаткі на адукацыю крывацца ў агульных падыходах да яе фінансавання ці падатакзакладання. І зараз дэпутаты камісіі актыўна працуюць над пошукам шляхоў іх ашчаднага выкарыстання, каб не краўчы «вымыванія» грошай з сістэмы адукацыі ў іншыя галіны. Пад увагу бяруць і сэрвіснае абслугоўванне камп'ютарнай тэхнікі, і эфектыўнасць распрацоўкі вучэбна-метадычных комплексаў для правядзення факультатывых заняткаў, і адраўраўленне вучняў, і арганізацыя іх харчавання, і выдаткі дзяржавы на платнае звычайнае навучанне ў ВНУ, і шмат чаго яшчэ. Бачым, што сродкі энкілы можна, прычым немальна. Але галоўнае, на наш погляд, — усё грамадства павінна ўсвядоміць, што педагог з'яўляецца вельмі важным звяном не толькі ў вучэбна-выхавальным працэсе, але і ў сацыяльна-эканамічнай жыццёвай дзяржавы. І калі гэты ўсвядомленне адбудзецца, то менавіта дзякуючы педагогам наша краіна зможа выйсці на новы, яшчэ больш высокі ўзровень свайго развіцця.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-тэхнічным прэгрэсе.

— Гэтай вясной, як ніколі раней, банкі апынуліся ў цэнтры увагі шырокіх пластоў насельніцтва. Многія раптоўна захачелі перавесці грошы ўклады ў валюты. Каля большасці абменных пунктаў можна бачыць «дзяжурных па красавіку» — людзей, якія чакаюць, калі нехта здасць так званую «зеленіну» — долары, а можа, і еўра. Няўжо банкі пачалі праць у жыцці значнай часткі нашых суайчыннікаў выключную ролю, што трэба дзяваць каля іх?

— Думам, што банкі не заслугоўваюць такой гіпертрафаванай увагі, каб дываць і навацьва каля іх абменнікаў. Ды і ў саміх, думам, такі ўсплэк шумнай і празмернай «народнай любові» толькі засмучае. Як вядома, грошы любяць цішыню. А з існага боку, банкі, няхай дараўць мне іх кіраўнікі і супрацоўнікі, усё ж учарашні дзень грашовая фінансавыя адносіны ў сучасным свеце, які імкліва глабалізуецца. Банкі ўзніклі яшчэ ў Сярэднявеччы. Сэнс іх дзейнасці заключаецца ў тым, каб браць грошы ў тых, каму яны сёння не вельмі патрэбныя, і выдаваць іх пад працэнты тым, хто меў у іх патрэбу. Неадарма ў эканамічнай навуцы роля банкаў вызначаецца як інстытут фінансавых пасрадкаў.

— А сёння якія яшчэ сучасныя фінансавыя інстытуты нам неабходныя?

— На мой погляд, у першую чаргу інстытуты зберажэння. Гэта могуць быць розныя фонды: інвестыцыйныя, пенсійныя, страхавыя, фінансавыя кампаніі і г. д. Увогуле разнастайныя суб'екты фінансавога рынку ў краінах павінны быць шмат — тады яны лепш працуюць, бо вымушаны канкураваць паміж сабой за грошы кліяцтваў. І дрэнна, што большасць нашых суайчыннікаў не разумее гэтага. Насельніцтва не мае досведу таго, па якім рынку тых магчымуць (скажам, як у краінах з развітай фінансавай структурай) і адпаведнай школы працы па кіраванні сваімі свабоднымі грошавымі рэсурсамі. Падкрэслю, менавіта працы. Бо грошы павінны працаваць на карысць канкрэтнага чалавека ў прыватнасці і на эканоміку краіны ў цэлым. У адрозненне ад людзей, грошы, калі яны не ляжаць пад шпудам, працуюць круглыя суткі, без выхадных і свят. Гэта трэба мець на ўвазе кожнаму з нас.

— Леанід Фёдаравіч, адрыцьце сакрат: як ідзе працэс працы грошай на карысць краіны?

— Нічога складанага і тым больш сакрэтнага. Восе элементарныя прыклады. Вы адкрываеце дэпазітны ўклад у банку і тым самым садзейнічаеце павялічэнню яго рэсурсаў. Удзячыце банку выплачвае вам за гэтую паслугу гадавыя працэнты згодна з заключанымі вамі дагаворам. У сваю чаргу банк выдае крэдыты, таксама пад працэнты, прадпрыемствам на будаўніцтва но-

У АДРОЗНЕННЕ АД ЛЮДЗЕЙ, ГРОШЫ ПРАЦЮЮЦЬ КРУГЛЫЯ СУТКІ

Аб ролі грошавых зберажэнняў і месцах іх захоўвання, а таксама аб карысці фарміравання новых фінансавых інстытутаў наш карэспандэнт гутарыць з вядомым беларускім эканамістам і экспертам, членам Грамадска-кансультацыйнага савета пры Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Л.Ф. ЗДАНОВА.

— Гэтай вясной, як ніколі раней, банкі апынуліся ў цэнтры увагі шырокіх пластоў насельніцтва. Многія раптоўна захачелі перавесці грошы ўклады ў валюты. Каля большасці абменных пунктаў можна бачыць «дзяжурных па красавіку» — людзей, якія чакаюць, калі нехта здасць так званую «зеленіну» — долары, а можа, і еўра. Няўжо банкі пачалі праць у жыцці значнай часткі нашых суайчыннікаў выключную ролю, што трэба дзяваць каля іх?

— Думам, што банкі не заслугоўваюць такой гіпертрафаванай увагі, каб дываць і навацьва каля іх абменнікаў. Ды і ў саміх, думам, такі ўсплэк шумнай і празмернай «народнай любові» толькі засмучае. Як вядома, грошы любяць цішыню. А з існага боку, банкі, няхай дараўць мне іх кіраўнікі і супрацоўнікі, усё ж учарашні дзень грашовая фінансавыя адносіны ў сучасным свеце, які імкліва глабалізуецца. Банкі ўзніклі яшчэ ў Сярэднявеччы. Сэнс іх дзейнасці заключаецца ў тым, каб браць грошы ў тых, каму яны сёння не вельмі патрэбныя, і выдаваць іх пад працэнты тым, хто меў у іх патрэбу. Неадарма ў эканамічнай навуцы роля банкаў вызначаецца як інстытут фінансавых пасрадкаў.

— А сёння якія яшчэ сучасныя фінансавыя інстытуты нам неабходныя?

— На мой погляд, у першую чаргу інстытуты зберажэння. Гэта могуць быць розныя фонды: інвестыцыйныя, пенсійныя, страхавыя, фінансавыя кампаніі і г. д. Увогуле разнастайныя суб'екты фінансавога рынку ў краінах павінны быць шмат — тады яны лепш працуюць, бо вымушаны канкураваць паміж сабой за грошы кліяцтваў. І дрэнна, што большасць нашых суайчыннікаў не разумее гэтага. Насельніцтва не мае досведу таго, па якім рынку тых магчымуць (скажам, як у краінах з развітай фінансавай структурай) і адпаведнай школы працы па кіраванні сваімі свабоднымі грошавымі рэсурсамі. Падкрэслю, менавіта працы. Бо грошы павінны працаваць на карысць канкрэтнага чалавека ў прыватнасці і на эканоміку краіны ў цэлым. У адрозненне ад людзей, грошы, калі яны не ляжаць пад шпудам, працуюць круглыя суткі, без выхадных і свят. Гэта трэба мець на ўвазе кожнаму з нас.

— Леанід Фёдаравіч, адрыцьце сакрат: як ідзе працэс працы грошай на карысць краіны?

— Нічога складанага і тым больш сакрэтнага. Восе элементарныя прыклады. Вы адкрываеце дэпазітны ўклад у банку і тым самым садзейнічаеце павялічэнню яго рэсурсаў. Удзячыце банку выплачвае вам за гэтую паслугу гадавыя працэнты згодна з заключанымі вамі дагаворам. У сваю чаргу банк выдае крэдыты, таксама пад працэнты, прадпрыемствам на будаўніцтва но-

вых цяжка, мадэрнізацыю вытворчасці і г. д. Скажам, пакладзення вамі ў банк грошы ўзяў у якасці часткі вялікага крэдыту Салігорскі калійны камбінат для набыцця новага высокапрадукцыйнага землеробскага камбайна. З пачаткам яго эксплуатацыі ў шахце павялічылася здабыча калійных угнаенняў і іх экспарт, а значыць, вырасла і валютная выручка. Такім чынам вы садзейнічалі прытоку валюты ў краіну. Вашы грошы ўжо выступаюць у ролі інвестыцыі. Таму кожны рубель вашых банкаўскіх зберажэнняў — гэта рэальныя інвестыцыіныя рубелі.

— Перш чым працаваць з уласнымі грошамі, трэба іх заімаць: зарабіць, выйграць у спортла, атрымаць у спадчыну, нарэшце, набыць валюту суму. Аднак апошняе ў нас, калі не памыляюся, не ў пашане ў пераважнай большасці насельніцтва?

— Увогуле імкненне зберагаць стала нацыянальнай ідэяй японцаў, якая вывела потым іх краіну ў сусветныя эканамічныя і фінансавыя лідары. У Японіі, ды і не толькі там, ужо стала традыцыяй размяшчаць свабодныя грошы (а гэта многія мільярдны ў доларавым эквіваленце) у буйных інвестыцыйных фондах, фінансавых кампаніяў. Потым гэтыя грошы ўкладваюцца ў выдатны міжнародныя праекты, якія прыносяць немалыя дывідэнды. І нядзіўна, што з часам увесь свет пачаў працаваць на беражлівых японцаў. Восе бы і нам гэтаму навучыцца.

— Навы банкі ў імкненні павялічваць свае рэсурсы ўсё актыўней працуюць з пенсійнікамі — усяляк пераконаваюць іх пераключыць пенсію на банкаўскія рахункі, прапануюць розныя паслугі. Прыбранават можа застрахаваць за свайго кошта пенсіянера на адзін мільён рублёў. Адкуль такая ўвага да гэтай катэгорыі насельніцтва?

— Я разумею банкіраў. У нас нідзе 2 600 000 пенсіянераў. Кожны з іх у сярэднім атрымлівае прыкладна 200-доларовую пенсію. Агульная выплата ўсім пенсіянерам складае паўмільярда долараў. Частку гэтай вялізнай сумы атрымаць людзі, асабліва працуючыя, зберагаюць. Восе за гэтыя грошы банкі і змагаюцца, прыцягваюць рознымі шляхамі да сябе увагу пенсіянераў. І правільна робяць, бо так надзейней і для людзей, чым захоўваць грошы ў шафе пад блізнай. Ужо ў нас пачалі ўзнікаць прыватныя пенсійныя фонды, з часам трэба чакаць узмацнення канкурэнтнай барацьбы з банкамі за пенсійныя грошы. А калі ў краіну прыйдуць замежныя пенсійныя фонды (гэтага нельга выключыць), то мы станем сведкамі новых формаў метадаў працы з пенсіянерамі.

Дарчы, цікавы факт. Больш за два гады назад — яшчэ да пачатку сусветнага фінансавога крызісу, аўтарытэтным міжнародным экспертам рэкамендавалі амерыканскім пенсійным фондам укладваць сродкі ў акцыі вядучых расійскіх кампаній «Газ-

прым» і «Расійскі нель». Як вы думаеце, што б гэта значыла? — *Відаць, высокую ступень даверу да флагамаў вялікага расійскага бізнэсу...* — Не зусім так. — *Тады рэальныя шанцы атрымаць значны прыбытак.* — Цяплай, але энюй не. — *Здаюся, што нарэшце?* — Гэта значыла, што расійскія інжынеры, спецыялісты і рабочыя сталі зарабляць грошы для павелічэння пенсій амерыканцаў.

— *Чым скончылася гэтая гісторыя?* — Яна мела станоўчы працэдур для амерыканскіх пенсійных фондаў. Тыя ўсё ж уключылі значныя сродкі ў гэтыя расійскія кампаніі — так званыя «благіхчыныя фішкі».

— *А колькі прыкладна ў нашай насельніцтва заапазана свабоднай валюты ў доларавым эквіваленце?*

Яшчэ зусім нядаўна на банкаўскіх рахунках было ад чатырох да пяці мільярдў долараў. Увогуле рэальную суму з улікам укладу ў «панчоку» вам ніхто не называе. У нашых людзей, як і ў многіх краінах былога Саветаўка Саюза, няма звячкі, традыцыі і, калі хочаць, культуры працы са сваімі грошавымі зберажэннямі. Прычым гэтаму шмат. Галоўнае — у нядаўнім нашым свеце кім мільяны. Тады захаўвалі свабодныя сродкі ў лепшым выпадку на ашадных кніжках, у панчохах, а самыя «далынабачныя» і праснуцьва скупалі ювелічныя залатыя і брыльянтавыя вырабы. Сёння ёсць большы выбар. Праўда, ён не такі шырокі, як хацелася б.

— *А як старым і даверлівым людзям часам не нарэцца на «піраміду»? Скажам, прайдзісьветы на аб'ядаюць казачныя прыбыткі ад распрацоўкі залатых радовішчаў у Перу ці здабычы алмазаў у Паўднёвай Афрыцы, а потым гэты «інвестыцыйны фонд» ці «фінансавая кампанія» пастыхова яснасця. Такоў неаднойчы здаралася ў найноўшай гісторыі.*

— Самім укладчыкам трэба быць абачлівым, параціць спачатку са спецыялістамі, перш чым некуды несці грошы. Па-другое, думаецца, што Нацыянальны банк і ўрад будуць стаяць на абароне інтарэсаў грамадзян Беларусі, не дапусціць звычайнай дзейнасці чарговага фірмы «Pog1 і Капльты». Але бяліца ваўкоў — у лес не хадзіць. Калі ў чалавека будучы зберажэнні ў надзейным інвестыцыйным фонде, адцы фінансавая кампанія, а частка грошай ляжаць у пенсійным фонде, то ён не будзе падавацца панічным чуткам і бегчы ў банк закрываць свой дэпазіт, вяртаваць каля абменных пунктаў. Яго грошы будуць дыверсіфікаваныя і тым самым абароненыя ад непрыемных сюрпрызаў.

— *Самім укладчыкам трэба быць абачлівым, параціць спачатку са спецыялістамі, перш чым некуды несці грошы. Па-другое, думаецца, што Нацыянальны банк і ўрад будуць стаяць на абароне інтарэсаў грамадзян Беларусі, не дапусціць звычайнай дзейнасці чарговага фірмы «Pog1 і Капльты». Але бяліца ваўкоў — у лес не хадзіць. Калі ў чалавека будучы зберажэнні ў надзейным інвестыцыйным фонде, адцы фінансавая кампанія, а частка грошай ляжаць у пенсійным фонде, то ён не будзе падавацца панічным чуткам і бегчы ў банк закрываць свой дэпазіт, вяртаваць каля абменных пунктаў. Яго грошы будуць дыверсіфікаваныя і тым самым абароненыя ад непрыемных сюрпрызаў.*

— *Самім укладчыкам трэба быць абачлівым, параціць спачатку са спецыялістамі, перш чым некуды несці грошы. Па-другое, думаецца, што Нацыянальны банк і ўрад будуць стаяць на абароне інтарэсаў грамадзян Беларусі, не дапусціць звычайнай дзейнасці чарговага фірмы «Pog1 і Капльты». Але бяліца ваўкоў — у лес не хадзіць. Калі ў чалавека будучы зберажэнні ў надзейным інвестыцыйным фонде, адцы фінансавая кампанія, а частка грошай ляжаць у пенсійным фонде, то ён не будзе падавацца панічным чуткам і бегчы ў банк закрываць свой дэпазіт, вяртаваць каля абменных пунктаў. Яго грошы будуць дыверсіфікаваныя і тым самым абароненыя ад непрыемных сюрпрызаў.*

— *Самім укладчыкам трэба быць абачлівым, параціць спачатку са спецыялістамі, перш чым некуды несці грошы. Па-другое, думаецца, што Нацыянальны банк і ўрад будуць стаяць на абароне інтарэсаў грамадзян Беларусі, не дапусціць звычайнай дзейнасці чарговага фірмы «Pog1 і Капльты». Але бяліца ваўкоў — у лес не хадзіць. Калі ў чалавека будучы зберажэнні ў надзейным інвестыцыйным фонде, адцы фінансавая кампанія, а частка грошай ляжаць у пенсійным фонде, то ён не будзе падавацца панічным чуткам і бегчы ў банк закрываць свой дэпазіт, вяртаваць каля абменных пунктаў. Яго грошы будуць дыверсіфікаваныя і тым самым абароненыя ад непрыемных сюрпрызаў.*

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ШТО ДЗЕНЬ НАСТУПНЫ НАМ РЫХТУЕ?

За гады незалежнасці ў нашай краіне адбыліся станоўчыя зрухі — Беларусь непазнавальна змянілася. Але з абнаўленнем раіцэнтраў, увядзеннем аграрнага, адрыцьцем новых ВНУ і спартыўных комплексаў былі дапушчаны праблемы выцякаюць з мінулых гадоў, калі здавалася, што ў нас усё атрымліваецца.

Пасля распаду сацыялістычнай сістэмы, а затым і Саюза, у нас краіны на гэтай прасторы апынуліся ў цяжкім эканамічным становішчы. Праблемы былі прыкладна адны і тыя ж, а восе вырашалі іх краіны па-рознаму. Спынімся на Беларусі і Польшчы з Расіяй — нашых суседзях.

Польшча
Калі польскі прэзідэнт Лех Валенса прапанаваў Л. Бальцаровічу правесці ў Польшчы эканамічныя рэформы, то тады ніхто не ведаў, у што тыя рэформы выліюцца.

У верасні 1989 года Л. Бальцаровіч заняў ва ўрадзе Т. Мазавецкага пасаду віцэ-прэм'ера і адначасова стаў міністрам фінансаў.

Праблемы тагачаснай Польшчы — гэта праблемы ўсяго сацыялістычнага лагера. Неаходна было ажыццявіць пераход ад планавай дзяржаўнай эканомікі да рынковых адносінаў, дзе баль правіць прыватная ўласнасць.

Бальцаровіч прапанаваў комплекс рэформу: строгае абмежаванне інфляцыі, прывядзенне да раўнавагі дзяржаўнага бюджэту, таварнага і грашовога рынку... Скарачаліся бюджэтныя дагаты, абмяжоўваліся грашовыя даходы, павялісіся рознічныя цэны...

Рэформы Бальцаровіча пачалі называць «шокавай тэрапіяй». Памятаю, як у тыя гады мы звернух гледзець на палякка, якія прыяджалі ў Саюз (да яго распаду заставалася яшчэ пару гадоў) і скупалі прыватнаасныя вёдры, металічныя рэчы, розную прадукцыю, на якую наш спажывец не звяртаў увагі.

«Шокавая тэрапія» моцна ўдарыла па большасці насельніцтва, і хоць рэформы далі станоўчыя вынікі, сацыяльныя настуны для грамадства былі цяжкімі і выклікалі масавае незадавальненне. І ўжо ў 1991 годзе Л. Бальцаровіч не было месца ў польскім урадзе. Але праз 6 гадоў Л. Бальцаровіч эню займае пасаду віцэ-прэм'ера і міністра фінансаў, а з 2001 па 2007 г. ён старшыня Нацыянальнага банка Польшчы.

Такім чынам Лешак Бальцаровіч стаў арганізатарам і ідэйным натхняльнікам польскіх эканамічных рэформаў. «Вельмі рызкія ўмяшчэнні тушыць пажаў павольна», — любіў паўтараць пры правядзенні рэформу Л. Бальцаровіч.

«Шокавая тэрапія» хоць і не была папулярнай, але зрабіла польскую эканоміку эфектыўнай. Нават падчас апошняга сусветнага крызісу валавы ўнутраны прадукт (ВВП) трымаўся на высокім узроўні, і з усіх краін Еўрасаюза Польшча выйшла з крызісу з мінімальнымі стратамі.

Рэформы Бальцаровіча спрацавалі дзякуючы некалькім фактарам. Напрыклад, гэтаму спрыяў менталітэт народа, яго дэлавая якасці. Прыватная ўласнасць для паляккаў заўсёды была блізкай — гнала іх душу. У гэтай краіне адсутнічалі калгасы, і польскі селянін аказаўся дэлавым, а ў эканамічным плане яшчэ і азграўным.

Пры наўнясці дзяржаўнага апарату ў Польшчы адсутнічаюць алігархіяныя структуры.

Расія
Пераход да капіталізму ў Расійскай Федэрацыі праходзіў складана, у вострай палітычнай барацьбе. А рэформы, якія праводзіў кіраўнік расійскага ўрада Ягор Гайдэр, не далі чаканага выніку і выклікалі ў грамадстве абурэнне і нянавіць. І неўзабаве парламенцкія выбары паказалі гэта — каманда рэформатараў праіграва іх.

ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАУ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫАНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

28 красавіка 2011 г. у 15:00 у зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (вул. Чырвоная армейская, 4) адбудзецца чарговае пасяджэнне шостага сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання.

Дарага, любяя жончка **Ганна Гайроўна ПІСАРЫК!** Віношчу цябе з 15-гадовым юбелем сумеснага жыцця! Дай табе Бог моцнага здароўя, доўгіх гадоў жыцця, шмат грошай, любові і павагі блізкіх. **Каханцоў цябе муж Саша.**

ЯК СФАРМІРАВАЦЬ КАШТОВАСНЫ СТРЫЖАНЬ У НАШЫХ ПАДЛЕТКАУ?

Часам сустракаюся з вучнямі беларускіх школ, гімназіяў і ліцэяў. Спываю пад гітару, размаўляем пра мары, чытаем вершы...

Па маіх асабістых назіраннях, чым малодшае дзіць — тым лепшае ўражанне яго пакідае. Малыны чалавек яшчэ не сутыкнуўся з рэальнымі будзённасці і жыве часта куды больш духоўнымі каштоўнасцямі, чым многія дарослыя.

Нядаўна я спытаў пэўны дзецяў у адным з сацыяльных прытулкаў. Многія з гэтых маленчкіх людзей, магчыма, пачыталі ў жыцці шмат жахаў, прайшлі школу пра медычныя трубы. Бо нешта істотнае павінна здарыцца, каб дзіця прымушова забралі з сям'і. І гэтыя «трох», «чатырох», «пяці», «дзесці», трынаццацігадовыя дзеці з сацыяльнага прытулка ўважліва спыталі, абмяркоўвалі, паказвалі сябе: спявалі, танцавалі і расказвалі пра свае мары. Гэтыя дзеці, нягледзячы на свой узрост і пашкраваны лёс, гатовы да духоўнага развіцця і маюць усё шанцы зрабіцца супергероямі.

Гэтак жа я быў здзіўлены адрыццасцю дзяцей у некаторых яваскоўных школах. Здаралася, прыяджалі і бачыў дэпатопныя парты, дошку яшчэ камуністычнай эпохі... А дзеткі аказваліся адрыцьтымі, аджажымі і эндохлівымі. З самымі прывабнымі задаткамі.

Але некалі і гэтыя дзеці развітаваюцца з дзіцячымі марамі і магчыма, зрабюцца звычайнымі грамадзянамі: валютна, цукар, алей, крупы... Восе і сёння жыць, калі якая метафарыза павінна адбыцца, каб, падросшы, гэтыя мільяны стварэнні часта пераўтварал

АЙЧЫННАМУ ЭКСПАРЦЁРУ

Бяспечна

пад абаронай «Белэксімгаранта»

БЕЛАРУСКАЕ рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства экспертна-імпарта-га страхавання з прыгожай і крыху ня-звычайнай назвай «Белэксімгарант» уваходзіць у пяцёрку найбольш буйных і паспяхоўных страхавых арганізацый краіны. У свой час яно адным з першых атрымала ад міжнароднага рэйтынгавага агенства рэйтынг фінансавай устойлівасці. У многім дзякуючы намаганням яго калектыву ў краіне дзейнічае эфектыўная

нацыянальная сістэма стымулявання экспарту з падтрымкай дзяржавы. Гэтая комплексная сістэма ўключае ў сябе ільготнае кредытаванне і страхаванне беларускіх экспарцёраў ад палітычных і камерцыйных рызык.

Сёлета спаўняецца дзесяць гадоў з дня стварэння «Белэксімгаранта» ў яго сённяшнім выглядзе. Напярэдадні гэтай даты журналісты «Звязды» сустрэліся з генеральным дырэктарам Генадзем МІЦКЕВІЧАМ.

— ужо 27 працэнтаў. Лічбы сведчаць, што страхаванне экспертных рызык пры падтрымцы дзяржавы атрымлівае ўсё большае развіццё ў краіне. Чаго мы і дабіваемся ўсе гэтыя гады. Нашы намаганні былі скіраваны на стварэнне — між іншым, упершыню ў краінах СНД — эфектыўнай сістэмы экспертнага страхавання, на яе развіццё і ўдасканаленне. Такая мэтанакі-

це паставіла на экспарт беларускіх тавараў на суму каля 40 мільярд долараў ЗША.

Тым не менш, поле для дзейнасці ў нас ёсць. На гэты год вызначылі для сябе задачу пашырыць пералік прадпрыемстваў, якія маглі б выкарыстоўваць механізмы падтрымкі экспарцёраў з боку дзяржавы. Падрыхтавалі спецыяльную праграму і працуем як прама з прадпрыемствамі — патэнцыяльнымі партнёрамі, так і выходзім на органы мясцовай улады. Магчыма, без нашай дапамогі могуць абысціся вытворцы, чый рэйтынг за межамі краіны настолькі высокі, што яны рэалізуюць сваю прадукцыю на ўмовах стапрацэнтнай папярэдняй аплаты. Астатнім без «Белэксімгаранта» ніяк не лягва. Аналіз паказвае, што пакуль не ўсе кіраўнікі гэта разумеюць, прысутнічае ў пэўным сэнсе суб'ектыўны фактар, некаторая інертнасць мыслення. У меншай ступені ад яго залежаць прыватныя структуры, але аб'ёмы экспарту ў іх не тыя, як у нашых гігантаў, і на макраэканамічнай паказчыкі яны ўплываюць слаба. Так што па-ранейшаму задача нумар адзін — работа па пашырэнні кліентнай базы.

— **Наколькі становіцца зразумелым з агульнага кантэксту нашай размовы, вы па-ранейшаму застаецеся адным з лідараў беларускага страхавога рынку...**

— Інфармацыя ў цэлым па страхавым рынку Беларусі за мінулы год сведчыць, што тэмпы росту аб'ёмаў узносаў, якія ў нас самыя высокія ў краіне, дазволілі «Белэксімгаранту» ўзняцца на шостую прыступку ў рэйтынгу страхавых кампаній па гэтым паказчыку. Аб'ём узносаў па мінулым годзе ў нас склаў 62,1 мільярд беларускіх рублёў. Зусім нядаўна мы радаліся сваёму першаму мільярду, і вось такі рывок. Не выпадае на рынку з намі лічачца і нам давараюць. Яшчэ і таму, што ў «Белэксімгаранце» ёсць тэхналогія, якія няма ў іншых страхавых кампаній. Асабліва па страхаванні прадпрымальніцкіх і фінансавых рызык, банкаўскіх рызык. Накоплілі сур'ёзны вопыт работы па знешнегандлёвых кантрактах. Гэтым кірункам у краіне вельмі мала хто займаецца, акрамя нас.

— **Год таму, калі «Звязда» разказвала на сваіх старонках аб рабоце «Белэксімгаранта», вы «прыкрывалі» рэальны сектар эканомікі Беларусі на тэрыторыі больш чым 30 замежных краін...**

— За гэты час з'явіліся новыя адрасы беларускага экспарту, і адпаведна пашырылася геаграфія нашых кілопатаў. Тут мы цалкам залежым ад таго, куды айчыныя прадпрыемствы-экспарцёры пастаўляюць сваю прадукцыю. А зараз у

наколькі рэальна атрымаць валютную выручку.

Напрыклад, летас ажыццяўляўся вялікі кантракт Мінскага трактарнага завода на пастаўку тэхнікі ў Пакістан. У гэтай краіне няма нашага пасольства ці прадстаўніцтва, і мы палічылі неабходным напірацца разам з спецыялістам МТЗ і свайго прадстаўніка. Вылучалі паўнікі — контрагента: яго дзелавую гісторыю і рэпутацыю, як ён збіраецца прадаваць трактары далей, адкуль у яго грошы, ці можна разлічваць на контрагента. Мы даўно зразумелі, што атрымаўшы на паперы даведкі аб фінансавай устойлівасці і плацежаздольнасці контрагента, складана мець сапраўды рэальную карціну. Бывалі выпадкі, калі пад

яго прадукцыі.

— **Адным словам, сваю місію вы лічыце выкананай толькі тады...**

— ...Калі валютная выручка па кантракце паступіла ў краіну. Нават калі для гэтага ў выпадку затрымкі даводзіцца працаваць з гарантыяй — з банкам ці паручальнікамі, альбо выкарыстоўваць механізм гаспадарчых судоваў — як у Беларусі, так і за мяжой. Такая работа (на прафесійнай мове — «субрагацыя») праводзіцца з нашага боку пастаянна. У парадку субрагацыі мы летас вярнулі ў рэспубліку больш за восем мільярд рублёў у эквіваленце. За два апошнія гады вярнулі прыкладна 13 мільярд рублёў, і працэс пагаднення запавянае ідзе далей.

Прадпрыемствам-экспарцёрам гэта, безумоўна, выгадна, у іх не вымываюцца абаротныя сродкі. Нават калі ў іх замежнага контрагента з'явіліся фінансавыя альбо іншыя праблемы, тым не менш, нашы экспарцёры адразу атрымліваюць грошы па кантракце ад страхавой кампаніі, пускаяць іх у абарачэнне, і вытворчасць не спыняецца. А даўгі і партнёраў у парадку рэгрэсу кладуцца на нас — на «Белэксімгарант».

Калі б не існавала такога механізму, вытворцы спатрэбілася б ісці ў банк, прасіць крэдыт пад сур'ёзны працэнт, а прадпрыемства часта і так «закрэдытавана»... Так што, нашы паслугі рэальнаму сектару вельмі дарэчы.

— **Практыка паказвае, што з кожным годам механізм вяртання валютнай выручкі ў краіну становіцца ўсё больш дасканалым. Ці можна назваць нашаму чытачу — вашаму патэнцыяльнаму кліенту — прыклады такога ўдасканалення?**

— Летас мы прывалі структурную рэарганізацыю «Белэксімгаранта» — перааснараванне пад тры задачы, якія нам трэба вырашаць. У прыватнасці, стварылі ўпраўленне прававога забеспячэння і субрагацыі. Ва ўпраўленні ёсць аддзел субрагацыі, які займаецца спagnaем даўгоў. Тут працуюць прафесійныя юрысты, абавязкова з веданнем замежных моў і міжнароднага права. Закупілі прававыя базы, у тым ліку замежных краін, вывучылі механізмы работы па спыганні даўгоў за мяжой. Рыхтуем тут матэрыялы для разгляду ў судах і пры неабходнасці выязджаем на месцы.

Аб'ёмы экспертнага страхавання з кожным годам растуць, сумы па дагаворах вялікія, і каб гарантаваць выплату пакрыцця пры наступленні страхавога выпадку, мы звяртаемся таксама да механізма перастраховання ў Беларусі нацыянальным перастраховачым кампаніям.

Праўда, паслугамі нацыянальнай перастраховачнай арганізацыі карыстаемся ў тых выпадках, калі трэба яшчэ больш павысіць магчымасці страхавой кампаніі пры прыняцці на сябе буйных рызык. У нас дастаткова ўласная фінансавая ўстойлівасць. Таму за апошнія чатыры гады ні разу не звярталіся па фінансавую падтрымку і да бюджэту, хоць па законе такая падтрымка нам можа быць аказана.

Так што, выплаты ў асноўным ажыццяўляем за кошт уласных крыніц, нам хапае заробленых сродкаў. Да ведама: у нас прыкладна 463 мільярд беларускіх рублёў уласнага капіталу. Гэта другая пазіцыя сярод страхавых арганізацый Рэспублікі Беларусі па стане на 1 студзеня 2011 года (які па статутным фондзе). Плюс фарміруем страхавыя рэзервы — каля 30 мільярд рублёў. Капітал і абароты супастаўляем з капіталам і абаротам буйнішых банкаў Рэ-

— **Паважаны Генадзь Антонавіч, як вядома, у нашай краіне існуе дзяржаўная праграма развіцця страхавой дзейнасці. Раскажыце, калі ласка, яна выконвалася вамі ў мінулым годзе?**

— Да «Белэксімгаранта» былі дэдаваны мэтавыя паказчыкі гэтай праграмы, дарэчы, вельмі напружаныя, і мы сталі адзінай дзяржаўнай страхавой арганізацыяй, якая паспяхова справілася з імі. У цэлым па аб'ёме паступлення страхавых узносаў, а таксама па абавязковых і добраахвотных відах страхавання (да добраахвотных аднесена і страхаванне экспертных рызык з падтрымкай дзяржавы). Сярод страхавых арганізацый з доляй дзяржаўнага капіталу ў статутным фондзе мы таксама справіліся адны.

Такім чынам, «Белэксімгарант» вытрымаў тое сур'ёзнае напружанне, якое прысутнічала на страхавым рынку. Мы паспяхова выканалі як леташнюю праграму развіцця страхавой дзейнасці, так і ўсю праграму 2006—2010 гадоў. Між іншым, усё гэта — ва ўмовах сусветнага эканамічнага крызісу, калі ў дзелавых партнёраў нашых кліентаў былі не лепшыя часы ў сэнсе фінансавай стабільнасці.

— **У такой сітуацыі ці ўзраста колькасць вашых дагавораў страхавання з беларускімі прадпрыемствамі?**

— Безумоўна, рост ёсць. Хоць мы і не лічым гэты паказчык асноўным, бо асноўны ўсё ж — рост аб'ёмаў страхавых узносаў. Калі сярэднегадавы іх рост за пяцігодку ў цэлым па рэспубліцы склаў 129,4 працэнта, то ў нас — 147,9 працэнта. Возьмем канкрэтна 2010 год: нашы тэмпы росту склалі 159,3 працэнта. Станоўча спрацавалі і па прыбытках, і па рэнтабельнасці гаспадарча-фінансавай дзейнасці — як вядома, менавіта на гэтыя два асноўныя паказчыкі эфектыўнасці работы любога калектыву звяртаў увагу кіраўнік краіны. Каб не быць галаслоўным, скажу, што прыбытак перавысіў 25 мільярд рублёў — лепшы паказчык па сістэме.

Працуючы па розных кірунках страхавой дзейнасці — і па добраахвотных, і па абавязковых відах страхавання, мы дабіліся таго, што па добраахвотных адпрацавалі больш эфектыўна, чым па абавязковых. Калі структуру страхавога партфеля прыняць за 100 працэнтаў, то амаль 60 прыпадае на добраахвотныя віды страхавання, і толькі 40 — на абавязковыя. Раней прапорцыя была якраз адваротная, і мінулы год стаў пераломным у развіцці добраахвотных відаў страхавання. Што і было прадагледжана нацыянальнай праграмай страхавой дзейнасці: да 2010 года выйці на такую структуру.

— І экспертных кантрактаў таксама. Мяркуюце самі. Летас было заключана 3107 дагавораў страхавання экспертных рызык з падтрымкай дзяржавы, што ў 5,7 раза перавышае паказчык стартавага 2007 года. А ўзровень страхавога пакрыцця ўзрос у 18,8 раза і дасягнуў сумы 914,6 млрд рублёў. Сума страхавых прэмій павялічылася адпаведна ў 28,8 раза, з 573 млн рублёў да 16,5 млрд рублёў.

На гэты від страхавых паслуг попыт няўхільна павялічваецца. Летас кліентамі «Белэксімгаранта» стала больш за 60 буйнейшых айчынных экспарцёраў і 9 банкаўскіх структур Рэспублікі Беларусь. Пры росце экспарту тавараў у цэлым па краіне на 18,4 працэнта яго страхавое пакрыццё павялічылася на 32,9 працэнта, а колькасць дагавораў страхавання экспертных рызык з падтрымкай дзяржавы ўзраста на 34 працэнта.

Летас мы змаглі пашырыць асартымент экспертных тавараў, ахопленых страхаваннем. Цяпер аказваем страхавую падтрымку не толькі прадпрыемствам машынабудавання і харчовай, лёгкай і фармацэўтычнай галін, прадпрыемствам розных формаў уласнасці. Найбольш буйныя практыкі ажыццяўлены з РУП «МТЗ» і «Гомсельмаш», ААТ «БелАЗ» і «МАЗ», РУП «Белмедпрапараты», філіялам «Мастойскі кумпячок»

ПРАДСТАЎЛЯЕМ СУРАЗМОЎЦУ

Генадзь МІЦКЕВІЧ пасля заканчэння сталічнай сярэдняй школы працаваў на «Інтэграле», потым служыў тэрмінова. Выпускнік фінансаво-эканамічнага факультэта знакамітага наргаса. Па рэзультатах трапіў у сістэму Мінфіна, працаваў у яго кантрольна-рэвізійным упраўленні — старшым кантралёрам-рэвізорам па Дубровенскім раёне Віцебскай вобласці. Затым быў пераведзены ў цэнтральны апарат КРУ Мінфіна.

Падчас рэарганізацыі дзяржапрапарату перайшоў у Галоўнае ўпраўленне страхавання пры Міністэрстве фінансаў. Вырас да дырэктара дэпартаменту страхавання Белдзяржстраху. Калі выйшла пастанова ўрада аб стварэнні Белдзяржнешстраху (зараз — «Белэксімгарант»), яго першы кіраўнік Вячаслаў Дзмітрыевіч Балібок запрасіў Генадзя Антонавіча да сябе намеснікам.

Пасля пераходу паўтара года таму Вячаслава Балібока ў Канстытуцыйны суд РБ Генадзь Міцкевіч зацверджаны генеральным дырэктарам.

Яшчэ адным буйным кліентам «Белэксімгаранта» па велічыні заключана 3107 дагавораў страхавання экспертных рызык з падтрымкай дзяржавы, што ў 5,7 раза перавышае паказчык стартавага 2007 года. А ўзровень страхавога пакрыцця ўзрос у 18,8 раза і дасягнуў сумы 914,6 млрд рублёў. Сума страхавых прэмій павялічылася адпаведна ў 28,8 раза, з 573 млн рублёў да 16,5 млрд рублёў.

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Год таму, калі «Звязда» разказвала на сваіх старонках аб рабоце «Белэксімгаранта», вы «прыкрывалі» рэальны сектар эканомікі Беларусі на тэрыторыі больш чым 30 замежных краін...**

— За гэты час з'явіліся новыя адрасы беларускага экспарту, і адпаведна пашырылася геаграфія нашых кілопатаў. Тут мы цалкам залежым ад таго, куды айчыныя прадпрыемствы-экспарцёры пастаўляюць сваю прадукцыю. А зараз у

Першы намеснік генеральнага дырэктара Міхаіл АЛЬШАНСКІ.

Нарада супрацоўнікаў «Белэксімгаранта».

— **Можна зрабіць выснову, што аб'ём страхавога пакрыцця экспертных кантрактаў расце?**

(у двух апошніх калектываў доля страхавога пакрыцця экспарту складае 36-37 працэнтаў).

працэнтаў усіх экспертных крэдытаў. Такі вынік у рабоце на гэтым кірунку быў дасягнуты ўпершыню ў нашай практыцы.

Але рост назіраецца і на іншых сегментах страхавога рынку. Тут і добраахвотнае страхаванне маёмасных інтарэсаў прадпрыемстваў-партнёраў, і страхаванне іх адказнасці, і асабістае страхаванне — вельмі зручны сегмент, запатрабаваны насельніцтвам і прадпрыемствамі.

— **А калі ўсё ж вярнуцца да надзвычай актуальнай ва ўмовах рынку праблематыкі экспертнага страхавання, Генадзь Антонавіч...**

— Яго доля ў страхавым партфелі ў 2010 годзе дасягнула 27 працэнтаў. Назіраецца такая дынаміка: у 2007 годзе доля экспартнага страхавання складала 3 працэнта, у 2008 — 11 працэнтаў, у 2009 — 22 працэнта, у 2010

маш», «Белкамунмаш», «Атлант», «Краснасельскбудматэрыяль» — і многія іншыя выкарыстоўваюць механізмы стымулявання экспарту, якія прадугледжаны 534-м указам. І доля экспертных кантрактаў, якія яны застрахавалі ў нас у адпаведнасці з гэтым указам, расце з года ў год.

Выкарыстоўваюць гэты механізм не толькі дзяржаўныя прадпрыемствы-гіганты, але і даволі актыўна — прыватныя прадпрыемствы. Яны разабраліся, што гэта дае ім гарантыю вяртання валютнай выручкі (асабліва калі яны выходзяць на новыя для сябе, неасвоенныя рынкі збыту), а таксама павялічэнне росту экспарту... Летас у агульным аб'ёме страхавога пакрыцця, якое мы прадставілі сваім дзелавым партнёрам, доля суб'ектаў гаспадарання прыватнай формы ўласнасці дасягнула 13,6 працэнта. У іх ліку сумеснае прадпрыемства «Беліта» ААТ і ЗАТ «Вітэкс», у якіх страхавое пакрыццё ўсяго экспарту перавысіла 90 працэнтаў. Сумеснае ААТ «Контэ-Спа» пад наша страхавое пакрыццё

тэрыторыі больш чым 30 замежных краін... За гэты час з'явіліся новыя адрасы беларускага экспарту, і адпаведна пашырылася геаграфія нашых кілопатаў. Тут мы цалкам залежым ад таго, куды айчыныя прадпрыемствы-экспарцёры пастаўляюць сваю прадукцыю. А зараз у

наколькі рэальна атрымаць валютную выручку. Напрыклад, летас ажыццяўляўся вялікі кантракт Мінскага трактарнага завода на пастаўку тэхнікі ў Пакістан. У гэтай краіне няма нашага пасольства ці прадстаўніцтва, і мы палічылі неабходным напірацца разам з спецыялістам МТЗ і свайго прадстаўніка. Вылучалі паўнікі — контрагента: яго дзелавую гісторыю і рэпутацыю, як ён збіраецца прадаваць трактары далей, адкуль у яго грошы, ці можна разлічваць на контрагента. Мы даўно зразумелі, што атрымаўшы на паперы даведкі аб фінансавай устойлівасці і плацежаздольнасці контрагента, складана мець сапраўды рэальную карціну. Бывалі выпадкі, калі пад

яго прадукцыі. Напрыклад, летас ажыццяўляўся вялікі кантракт Мінскага трактарнага завода на пастаўку тэхнікі ў Пакістан. У гэтай краіне няма нашага пасольства ці прадстаўніцтва, і мы палічылі неабходным напірацца разам з спецыялістам МТЗ і свайго прадстаўніка. Вылучалі паўнікі — контрагента: яго дзелавую гісторыю і рэпутацыю, як ён збіраецца прадаваць трактары далей, адкуль у яго грошы, ці можна разлічваць на контрагента. Мы даўно зразумелі, што атрымаўшы на паперы даведкі аб фінансавай устойлівасці і плацежаздольнасці контрагента, складана мець сапраўды рэальную карціну. Бывалі выпадкі, калі пад

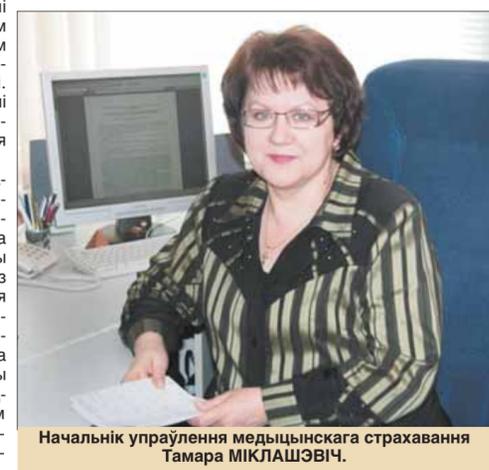
яго прадукцыі. Напрыклад, летас ажыццяўляўся вялікі кантракт Мінскага трактарнага завода на пастаўку тэхнікі ў Пакістан. У гэтай краіне няма нашага пасольства ці прадстаўніцтва, і мы палічылі неабходным напірацца разам з спецыялістам МТЗ і свайго прадстаўніка. Вылучалі паўнікі — контрагента: яго дзелавую гісторыю і рэпутацыю, як ён збіраецца прадаваць трактары далей, адкуль у яго грошы, ці можна разлічваць на контрагента. Мы даўно зразумелі, што атрымаўшы на паперы даведкі аб фінансавай устойлівасці і плацежаздольнасці контрагента, складана мець сапраўды рэальную карціну. Бывалі выпадкі, калі пад

яго прадукцыі. Напрыклад, летас ажыццяўляўся вялікі кантракт Мінскага трактарнага завода на пастаўку тэхнікі ў Пакістан. У гэтай краіне няма нашага пасольства ці прадстаўніцтва, і мы палічылі неабходным напірацца разам з спецыялістам МТЗ і свайго прадстаўніка. Вылучалі паўнікі — контрагента: яго дзелавую гісторыю і рэпутацыю, як ён збіраецца прадаваць трактары далей, адкуль у яго грошы, ці можна разлічваць на контрагента. Мы даўно зразумелі, што атрымаўшы на паперы даведкі аб фінансавай устойлівасці і плацежаздольнасці контрагента, складана мець сапраўды рэальную карціну. Бывалі выпадкі, калі пад

яго прадукцыі. Напрыклад, летас ажыццяўляўся вялікі кантракт Мінскага трактарнага завода на пастаўку тэхнікі ў Пакістан. У гэтай краіне няма нашага пасольства ці прадстаўніцтва, і мы палічылі неабходным напірацца разам з спецыялістам МТЗ і свайго прадстаўніка. Вылучалі паўнікі — контрагента: яго дзелавую гісторыю і рэпутацыю, як ён збіраецца прадаваць трактары далей, адкуль у яго грошы, ці можна разлічваць на контрагента. Мы даўно зразумелі, што атрымаўшы на паперы даведкі аб фінансавай устойлівасці і плацежаздольнасці контрагента, складана мець сапраўды рэальную карціну. Бывалі выпадкі, калі пад

яго прадукцыі. Напрыклад, летас ажыццяўляўся вялікі кантракт Мінскага трактарнага завода на пастаўку тэхнікі ў Пакістан. У гэтай краіне няма нашага пасольства ці прадстаўніцтва, і мы палічылі неабходным напірацца разам з спецыялістам МТЗ і свайго прадстаўніка. Вылучалі паўнікі — контрагента: яго дзелавую гісторыю і рэпутацыю, як ён збіраецца прадаваць трактары далей, адкуль у яго грошы, ці можна разлічваць на контрагента. Мы даўно зразумелі, што атрымаўшы на паперы даведкі аб фінансавай устойлівасці і плацежаздольнасці контрагента, складана мець сапраўды рэальную карціну. Бывалі выпадкі, калі пад

яго прадукцыі. Напрыклад, летас ажыццяўляўся вялікі кантракт Мінскага трактарнага завода на пастаўку тэхнікі ў Пакістан. У гэтай краіне няма нашага пасольства ці прадстаўніцтва, і мы палічылі неабходным напірацца разам з спецыялістам МТЗ і свайго прадстаўніка. Вылучалі паўнікі — контрагента: яго дзелавую гісторыю і рэпутацыю, як ён збіраецца прадаваць трактары далей, адкуль у яго грошы, ці можна разлічваць на контрагента. Мы даўно зразумелі, што атрымаўшы на паперы даведкі аб фінансавай устойлівасці і плацежаздольнасці контрагента, складана мець сапраўды рэальную карціну. Бывалі выпадкі, калі пад

Начальнік упраўлення медыцынскага страхавання Тамара МІКЛАШЭВІЧ.

публікі Беларусь. Усё гэта гарантуе выплаты па дагаварах, якія мы застрахавалі.

— **Дзіўна, што зусім нядаўна ў СНД не было арганізацый, аналагічных вам.**

— Такія кампаніі ўжо з'явіліся, і гэта толькі на карысць справе. Напрыклад, мы актыўна супрацоўнічаем з «Узбекінвестам». У Расіі, па апошняй інфармацыі, падрыхтаваны праект закона аб стварэнні эканамічнага страхавога гарантыянага агенцтва на базе «Знешэканомбанка». Увогуле, гэтую работу яны пачалі праводзіць з 1997 года, і зараз, праз трынаццаць гадоў, прыйшлі да высноваў аб неабходнасці такога агенцтва.

— **Магчыма, яшчэ і таму, што падчас любога фінансавога крызісу ўзрастаюць фінансавыя рызыкі па экспертных кантрактах? Можна меркаваць, што так было і на гэты раз.**

— Сапраўды, адбылося павелічэнне колькасці страхавых выпадкаў. Дзеля аб'ектыўнасці трэба сказаць, што гэтая з'ява мае месца ва ўсіх сусветных экспертных страхавых агенцтвах. Аналітыкі якраз і тлумачаць яе фінансаво-эканамічным крызісам.

Калі разглядаць нашу практыку, то ёсць некаторыя асаблівасці. Не сакрэт, што прыкладна каля паловы беларускага эксперту тавараў прыпадае на краіны з высокім узроўнем палітычнай рызыкі (Таджыкістан, Узбекістан, Туркменістан, Кыргызстан, Армения, Афганістан, Пакістан, Венесуэла і іншыя). Большасць заходніх страхавых агенцтваў — членаў Міжнароднага саюза страхавышчыкоў і інвестыцыі — на такіх рынках, як правіла, не працуе наогул. Ча-

Вядучыя спецыялісты аддзела андрэйтынгу і знешніх сувязяў АЛЕГ РУТКОВСКІ і Паліна МАСЛАВА.

павялічыць рост эксперту тавараў і паслуг да канца п'яцігодкі ў 2,18—2,22 раза і забяспечыць да 2014 года станоўчае сальда знешняга гандлю.

На бягучы год запланавана павялічыць эксперт тавараў на 24 працента, а паслуг — на 20 працентаў. Гэта складана і адказныя задачы, вырашаць якія даведзецца ва ўмовах нарастання рызык, і перш за ўсё палітычных.

— **Генадзь Антонавіч, ваша арганізацыя заснавана беларускім урадам, што надае ёй асаблівую вагу ў грамадстве, ды і за мяжой. Ці часта вам даводзіцца выходзіць на ўрадавыя структуры іншых краін для абароны сваіх кліентаў?**

— Перш за ўсё мы ўзаемадзейнічаем з Міністэрствам замежных спраў РБ, з яго замежнымі ўстановамі, з якімі наладзіліся цудоўныя адносіны, — пасольствамі, дыпламатычнымі і гандлёвымі прадстаўніцтвамі і г.д. Калі патрэбна, то ўжо з іх прафесійнай даведчанай дапамогай выходзім на кіраўніцкія структуры замежных дзяржаў. На дзяржаўным узроўні выкарыстоўваем таксама міжрадавыя камісіі па знешнегандлёвым супрацоўніцтве — беларуска-балгарскую, беларуска-узбекскую, беларуска-расійскую і іншыя, іх работу ўзначальвае, як правіла, адзін з намеснікаў кіраўніка ўрада ці міністра.

Але ўсё ж пераважна працуем напрамую з беларускімі прадпрыемствамі, іх замежнымі партнёрамі-контрагентамі, з камерцыйнымі банкамі — інакш кажучы, з суб'ектамі гаспадарання. А таксама з замежнымі калегамі — страхавымі і перастраховачнымі арганізацыямі, гаспадарчымі судамі. Часцей за ўсё гэтага бывае дастаткова, механізм нашай работы адладжаны.

— **Дарэчы, пра механізм. Патлумачце, калі ласка, у якім выпадку вы пакрываеце прадпрыемству панесеныя страты і ўслед за гэтым пачынаеце працу па вяртанні экспертнай вартасці?**

— Дагавор страхавання экспертных рызык — дакумент, у якім прадугледжаны ўсе правы і абавязкі бакоў — як страхавышчыка («Белэксімгаранта»), так і страхавальніка (прадпрыемства). Андрэйтынгавая работа не спыняецца пасля яго падпісання, а працягваецца і ў перыяд выканання. Мы ажыццяўляем маніторынг дагавора — вывучаем, як ажыццяўляюцца пастаўкі; як адбываюцца прамежкавыя аплаты, калі яны прадугледжаны; ці не парушаецца графік аплат; як складаецца сітуацыя праз пэўны прамежак часу ў контрагента — праз квартал альбо праз паўгода, напрыклад. Не лускаем, што называецца, справу на самацёк, ажыццяўляем поўнае суправаджэнне дагавора.

Калі паступілі трывожныя сігналы

ці прыйшоў тэрмін аплаты, а грошай няма, у гэтым выпадку прадпрыемства-страхавальнік павінна праінфармаваць нас. Мы падключаемся, высвятляем прычыны затрымкі і разам з прадпрыемствам прымаем меры, каб вярнуць валютную вырочку. Калі бачым, што там на самай справе — пацверджанае дакументальна банкруцтва альбо няма абароту на разліковых рахунках даўжніка, тады фармуем гэта як страхавы выпадак і выплачваем прадпрыемству страхавое пакрыццё. А самі працуем даўжнікам. Наша праца ўмяшчаецца ў сітуацыю прадугледжана самім дагаворам з беларускім пастаўшчыком, які перадае нам усё неабходныя дакументы — арыгіналы знешнегандлёвага кантракта, усе дадаткі да яго — для прад'яўлення рэгрэсу. У кантракце прапісана таксама, у якой канкрэтна судовай інстанцыі павінна разглядацца пытанне аб вяртанні доўгу. Як правіла, гэта гаспадарчы суд у Мінску.

— **Калі гаварыць пра запазычанасці па міжнародных кантрактах, то якія тут тэндэнцыі?**

— Зноў жа ўсё ў многім залежыць ад міжнароднай абстаноўкі. Так было і ў 2009 годзе, калі сусветныя фінансавыя крызісы спарадзілі масу неплацяжоў і ішла сапраўдная «ланцюговая рэакцыя». Тэндэнцыя была агульнай, у нашых замежных калег таксама назіралася шмат праблем па 2009 годзе. У 2010-м сітуацыя крыху змянілася, рынак пачаў выходзіць з крызісу, пайшлі плацяжы, і запазычанасць стала менш. Будзем спадзявацца, што агульны рух да стабілізацыі рынку захавецца.

— **Пра працу на знешніх рынках даводзіцца быць стратэгам. Ці існуюць нейкія магістральныя шляхі вашага пранікнення на замежныя рынкі? І як справы з дзяржаўнай праграмай па прамоўніцтве беларускіх тавараў у ўмовах міжнароднага лізінгу?**

— Мы ўдзельнічаем у гэтай праграме. Вызначаны спецыяльны лізінгавы аператар — «Прамаг-лізінг», які вядзе закупку тэхнікі беларускіх прадпрыемстваў з яе далейшай рэалізацыяй за мяжой. «Белэксімгарант» з'яўляецца ад-

Галоўны бухгалтар Алена ШАЎЦОВА.

светнага крызісу, у тым ліку дапамагчы прадпрыемствам разгрузіць склады.

Новым крокам у развіцці нашых кантактаў стане правядзенне ў абласцях рэгулярных семінараў у тэму «Сістэма матывацыі і стымулявання экспертаў з выкарыстаннем страхавых і банкаўскіх інструментаў». Гэтая наша ініцыятыва атрымала падтрымку Міжведамаснага савета па развіцці экспертаў, аблвыканкомаў і прадпрыемстваў.

— **Пагаворым пра вашы міжнародныя кантакты. Чым карысныя для вас стасункі з замежнымі калегамі?**

— З 2002 года мы з'яўляемся членам міжнароднага Пражскага клуба страхавышчыкоў і пастаянна аснову кантактаў з Бернскім саюзам, у склад якога ўваходзіць Пражскі клуб. Удзельнічаем у агульных сходах, абмяркоўваем праблемныя пытанні, якія ўзнікаюць у працы, дэведваем працы і іншыя тэндэнцыі на міжнародным рынку экспертнага страхавання. У тым ліку арыентуемся, якія страхавыя прадукты больш запатрабаваны зараз, і калі гэта для нас новае, асвойваем прадукт і прапануем сваім кліентам.

Ёсць і двубаковыя кантакты. Да нас звярнулася італьянская Sace — з прапановай аб супрацоўніцтве. Нядаўна падпісалі дагавор аб супрацоўніцтве і з кітайскім «Эксімбанкам» (Тайвань). Інакш кажучы, нашы міжнародныя кантакты штогод пашыраюцца, ідзе абмен карысным вопытам, і гэта — самае каштоўнае ў адносінах.

— **Ці прынята праграма развіцця «Белэксімгаранта» на 2011—2015 гады і што ёю прадугледжана?**

— Ёсць праект такой праграмы, яна будзе прымацца ўслед за нацыянальнай праграмай развіцця экспертаў і праграмай развіцця страхавой дзейнасці ў рэспубліцы да 2015 года, абодва гэтыя асноватворныя дакументы ў рабоце. Але ўжо сёння выяўляюцца нашы вядучыя спецыялісты, асабліва калі рыхтуюцца складаныя кантракты. Што да перспектывы, то стаіць задача далейшага развіцця пунктаў продажу ў буйных гарадах аб-

Указам № 3 Прэзідэнта ад 3 студзеня 2011 года.

У нас зараз восем відаў страхавання па экспарце, але на гэтым не збіраемся спыняцца.

Другі блок нашай работы — развіццё іншых кірункаў страхавой

Дарэчы, па прагнозах экспертаў сектар добраахвотнага страхавання медыцынскіх расходаў у перспектыве будзе расці. Гэта запатрабуе выхдаў на новы ўзровень якасці прадстаўлення страхавых паслуг. Міжнародны вопыт паказвае, што

Намеснік начальніка ўпраўлення медыцынскага страхавання філіяла «Белэксімгарант-Мінск» Вера СТАНЕВІЧ, спецыяліст першай катэгорыі Святлана ШЫМАНОВІЧ і намеснік начальніка аддзела медыцынскага суправаджэння Марыя КУДРАЧОВА.

дзейнасці. Мы сёння ажыццяўляем прыкладна 50 відаў страхавання і намернілі на бягучы і наступны гады больш актыўна развіваць, напрыклад, добраахвотнае медыцынскае страхаванне (ДМС).

Трэба мець на ўвазе, што сёння вельмі распаўсюджана добраахвотнае страхаванне медыцынскіх расходаў. Адначасова з бясплатным лянчэннем медустановы прапаноўць і шэраг платных паслуг. Але кожны раз хадзіць у паліклініку ці бальніцу і плаціць за тую ці іншую працэдуру, за дыягностыку — гэта накладна для чалавека. І мы прапаноўваем прадпрыемствам застрахаваць сваіх работнікаў па ДМС за кошт сваіх сродкаў.

Самому работніку гэта нічога не каштуе, прадпрыемства плаціць за страхавы поліс для яго прыкладна 300 тысяч рублёў у год (таксама не вельмі вялікі грошы). Але медыцынская ўстанова аказвае чалавеку паслугу на значна большую суму. Невыпадкава ў нашым страхавым партфелі гэты від страхавання займае доволі вялікую ўдзельную вагу. І калі ў лютым мы падзелілі вынікі за пражыты год, то паставілі задачу зрабіць надальней акцэнт на развіццё гэтага віду страхавання. Паколькі яно, паўтараю, вельмі запатрабаванае.

Пад гэтую задачу мы стварылі ўпраўленне медыцынскага страхавання, у якім працуюць прафесійныя ўрачы — спецыялісты ў розных галінах аховы здароўя.

— **Вы нават адкрылі свой медыцынскі дыспетчарскі пункт, куды застрахованы можа звяртацца кругласутачна.**

— Абсалютна правільна. Задзейнічалі ўсё свае філіялы для работы ў гэтым кірунку, заключылі двубаковыя дагаворы з лячэбнымі ўстановамі — паліклінічнымі, бальніцамі, дыягнастычнымі цэнтрамі. Таму калі ў чалавека ўзнікае неабходнасць у медыцынскай дапамозе, то ён з полісам «Белэксімгаранта» прыходзіць у канкрэтны час да канкрэтнага доктара, і не трэба падоўгу чакаць да «вузкага спецыяліста», потым сядзець у чарзе і нервавацца: прымуць ці не...

Урачы «Белэксімгаранта» папярэдне высветлілі, на што чалавек скардзіцца, разабраліся ў сімптматыцы і далі кваліфікаваную параду, да каго звяртацца і ў якой лячэбнай установе кансультацыя будзе найбольш карыснай. Яны за гадзію звязаліся з гэтай профільнай установай, дамовіліся на дзень і час візіту, заказалі талон і паведамілі пацыенту, дзе яго чакаюць...

Пазней медустаноўнае выстаяла нам рахунак за абслугоўванне, і мы яго аплачваем. Для іх гэта — пазабуджэная крыніца даходаў, па-ступленні з якой можна карыставацца на свае патрэбы, у тым ліку на развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы і аплату ўрачам і медперсоналу.

Гаворачы пра медыцынскае страхаванне, магу дабаць, што па выніках мінулага года «Белэксімгарант» змог захаваць першую пазіцыю па аб'ёме сабраных страхавых узносаў на нацыянальным рынку добраахвотнага страхавання медыцынскіх расходаў.

такі якасны новы ўзровень можа забяспечыць уласны медыцынскі страхавы цэнтр. Канцэпцыя стварэння такога цэнтра знайшла адлюстраванне ў бізнэс-плане «Белэксімгаранта» на 2011 год. Яна ўхвалена Мініфінанс РБ, і наша задача — забяспечыць яе рэалізацыю.

— **Пры ўсім пры тым вы ў асноўным аказваеце страхавыя паслугі юрыдычным асобам.**

— Гэта наша ніша, і пералік такіх паслуг доволі значны. Фарміруем максімальна магчымы пакет страхавых паслуг для прадпрыемстваў. Скажам, у Беларусь зараз ажыццяўляецца вялікая колькасць інвестыцыйных праектаў, таму страхуем рызык і заказчыка і падрадчыка пры будаўнічых-мантажных работах. Страхуем грузы, асабліва тыя, якія трапляюць пад дзеянне знешнегандлёвых кантрактаў. Атрымалі нядаўна ліцэнзію на страхаванне інтэлектуальнай уласнасці за мя-

Начальнік ўпраўлення страхавання лізінгавых рызык Максім БАБКО.

жой. Ахоўваем маёмасць аічынных суб'ектаў гаспадарання ў замежных краінах, і гэтак далей.

У заключэнне Генадзь Міцкевіч падкрэсліў:

— У свой час, калі невялікая група энтузіястаў пачынала страхаванне экспертных рызык, гэта была абсалютна новая для беларускіх страхавых арганізацый, але вельмі неабходная для эканомікі Беларусі і надзвычай цікавая, перспектыўная сфера дзейнасці. Зараз мы ўпоўна адчуваем сябе на знешніх рынках, аказваем істотную падтрымку аічынным пастаўшчыкам тавараў і паслуг, беларускім банкам. Калектыву «Белэксімгаранта» налічвае амаль 400 чалавек, у нас працуюць страхавышчыкі і фінансісты, банкіры і юрысты, урачы і інжынеры. Магу сказаць, што ў асноўным гэта высокапрафесійныя кадры, якія ўсведамляюць сваю задачу і здольны яе выконваць на належным узроўні.

Напярэдадні дзяснятай гадавіны нашай дзейнасці дазваляем выказаць шчырую ўдзячнасць нашым партнёрам і кліентам за довер і супрацоўніцтва, пажадаць усім моцнага здароўя, міру, стабільнага бізнэсу і нязменных поспехаў у садзейнічэнні росквіту роднай Беларусі.

Публікацыю падрыхтавалі Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ, Вераніка АРЛОУСКАЯ, Яўген ПЯСЕЦКІ (фота).

Начальнік аддзела суправаджэння дагавораў страхавання экспертных рызык Яўген БРОЎКА.

го мы сабе дазволім не можам. Як дзяржаўнае прадпрыемства, «Белэксімгарант» працуе на ўсіх тых рынках, куды пастаўляюцца беларускія тавары.

У 2009 годзе па страхаванні экспертных рызык — а гэта прадпрыемстваў, фінансавыя рызык — мы правялі 31 выплату на суму 22,4 мільярда рублёў (у эквіваленце), і сума немалая, згадзіцеся. У 2010 годзе — ужо 34 выплаты на суму 11,1 мільярда рублёў. Атрымалінікамі страхавога пакрыцця сталі «Атлант», «МАЗ», «Белмед-препараты», «МТЗ», «Амкадор», ЧУП «Святлотэхніка» і шэраг іншых эксперцэраў.

Але я не магу сказаць, што ўсе страхавыя выпадкі здарыліся па віне замежных прадпрыемстваў-контрагентаў. Як правіла, яны адбыліся з-за палітычных рызык. Вялікая доля запазычанасцяў прыпадае на кантракты з контрагентамі Узбекістана — там існуюць складанасці з пераводам мясцовай грашовай адзінкі ў канверсійную валюту. Хоць грошы ў іх прадпрыемстваў ёсць. І беларускі, і ўзбекскі суды прызналі гэтыя даўгі, і яны ўжо знаходзяцца на стадыі выканання.

Спадзяёмся на дапамогу ў вырашэнні пытання і ад двухбаковай міжрадавай камісіі па гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве, беларускі бок зрабіў адпаведны зпыт. Узбекскі рынак — буйны, там ёсць вялікая патрэба ў беларускай тэхніцы, сёння мы маем нямала прапаноў па страхавой падтрымцы экспертаў ў гэтую краіну. І калі «рассекчы» гэты «гордыцеў вузел» неплацяжоў, то эксперт у далёкую краіну адчувальна ўзрасце — для агульнай карысці.

— **Сённяшнія падзеі ў свеце дабавяць вам клопатаў? Палітычныя рызык ўзрастаюць, і вам даводзіцца ўзмацняць ступень страхавой абароны?**

— Паколькі нам давераны паўнамоцтвы па правядзенні дзяржаўнай палітыкі ў галіне страхавання экспертных рызык, «Белэксімгарант» будзе і надалей сваю задачу выконваць настойліва і паслядоўна. Тым больш што падрыхтавана дзяржаўная праграма развіцця экспертаў Рэспублікі Беларусь на 2011—2015 гады. Ёю наменана

На рэспубліканскай галіновай спартакіядзе Міністэрства фінансаў РБ каманда «Белэксімгаранта» заняла першае месца ў агульнакамандным заліку. А ўвогуле, як бачым, калекцыя ўзнагарод за спартыўныя поспехі доволі прадстаўнічая.

ным з акцыянераў гэтай лізінгавай кампаніі, удзельнічае ў назіральнай радзе, старшынёй якой з'яўляецца першы віцэ-прэм'ер Уладзімір Сямашка. Схема страхавання міжнароднага лізінгу прадуглед-

ласнога падпарадкавання — для большай аператыўнасці ў працы. Паспяховай рабоце ўсіх нашых філіялаў і прадстаўніцтваў спрыяе тое, што склаліся вельмі добра-звычлівыя і канструктыўныя адносіны з мясцовымі органамі ўлады — аблвыканкамамі, райвыканкамамі. Па-сапраўднаму нас з'яўдаюць доволі складаны для эканомікі краіны 2009 год, калі трэба было разам змагацца з наступствамі су-

партных крэдытаў, якія будучы выдавацца нашым прадпрыемствам для ажыццяўлення інвестыцыйнай дзейнасці за мяжой. Каб яны маглі, напрыклад, пабудавець зборачны цэх у той жа Венесуэле.

Пад такі праект беларускае прадпрыемства можа ўзяць крэдыт на льготных умовах. Новы від страхавання пачне дзейнічаць ужо ў красавіку, як і прадугледжана

ЧЫРВОНАЯ

Інфармацыя аб рэспубліканскім конкурсе для прызначэння ступенды Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь таленавітым маладым навукоўцам на 2012 год

КОЛЬКІ КАШТУЕ МАЛАДЫ СПЕЦЫЯЛІСТ?

АДКАЗ будзе — пачынаючы ад 10 млн руб. Прычым гэта не цана платнай адукацыі, не сродкі бюджэту, выдаткаваныя на вашу адукацыю. Гэта кошт усіх вашых студэнцкіх прац, экзамэнаў і залікаў за ўвесь час навучання.

Рынак беларускіх ведаў месціцца зазвычай у інтэрнэце. Сёння на запат «заказаць дыпломную працу» вы атрымаеце сотні тысяч спасылкаў бэйзэтаўскіх сайтаў з прапановамі заказаць самую розную студэнцкія работы: ад «шпор» да ўжо гатовых «корак».

Фізікаў танныяшэй за фізікаў

Традыцыйна найбольш «хадзавымі» і дарагімі з'яўляюцца курсавыя працы і дыпламы. Кошт адной курсавой для гуманітарных дысцыплін — каля 130-150 тысяч. Гэта тычыцца таксама правазнаўчых і эканамічных дысцыплін. Тэма курсавых прац, але ўжо з практыкай па эканоміцы прыродазнаўства, аб'ядуцца ў 150—170 тысяч. І прыкладна столькі ж дазваджае «вылісці» за працу па «фарцы навуку» — матэматыка.

Самай дарагой (ад 260 тыс.) будзе курсавая праца па тэхнічных дысцыплінах. Затое курсавую працу па гуманітарных навуках патрэбна будзе чакаць мінімум сем дзён, а па тэхнічных — 10.

— Ведаю, што «курсач» па гуманітарных навуках можна заказаць нават за 10-30 долараў, а вось па тэхнічных — у залежнасці ад складанасці і наяўнасці дадатковай працы накітавалі чарцяжоў, дзесьці 30—100 долараў, — расказвае Аляксей, студэнт Мінскага інстытута кіравання.

Дыплом за 200 баксаў

Калі забіць у пашукавік фразу «заказаць дыпломную працу Беларусь», то ён выдаць вам каля паўмільёна спасылак на разнастайныя сайты. Дыплом стаіць не толькі першым у рэйтынгу па пошуках, але і ў рэйтынгу па цэнах.

Для таго, каб без асаблівых праблем выпусціцца з «любімай» alma mater, варта запасацца дастатковай колькасцю фінансаў. Таму што мінімальны кошт дыпломнай працы — 380-390 тысяч бел. руб. Гуманітарны застаюцца ў хвасце, у той час як дыпломныя працы па дакладных і тэхнічных навуках «заважаюць» ад 600 тыс. руб.

Экзамены — 50 баксаў, залікі — 6...

За грошы ў некаторых ВНУ можна здаць і экзамэны, і залікі. Напрыклад, у 2008-м годзе ва ўніверсітэце ім. Куляшова за залік па дысцыпліне «Ахова працы»

Соплак Антрася ІВАНЮШКА, журналіст, скончыў БДУ.

— Ніколі не купляў і не заказваў ні курсавых прац ні рэфератаў, ні тым больш дыплама. Лічу, што гэта зневажальна перш за ўсё для сябе. Калі ты не цалкам імбіціл, то заўжды зможаш сам зрабіць усё, што патрабуецца. Сітуацыі, вядома, розныя бываюць. Але я адмаўляюся разумець людзей, якія пляцяць за тое, каб іншыя працавалі за іх. Такія людзі, пачынаючы са школы, жывуць за чужы кошт: сачыніцы спісваюць са зборнікаў, малюць на маляванні за іх робяць мамы, залікі па фізіцы і матэматыцы замяняюць «ліпавымі» даведкамі... З інаша боку, заўжды будзе людзі, якія гатовы пляціць за чужую працу, каб выдаць яе за сваю уласную...

г.д.) — ад 8 тысяч. — Самае цікавае, што некаторыя выкладчыкі займаюцца напісаннем падобных прац для іншага ВНУ, — кажа Вольга Кароль, студэнтка БДУ. — Чула пра гэта ад студэнтаў, якія заказвалі працы.

Pro Павел КАПУСЦЕНАК, музыкант, студэнт БДУ

— Я лічу, што практыка куплі-продажу такіх прац, — гэта ў нейкай ступені нармальна з'ява. Уласны час чалавека — гэта вялікая каштоўнасць. І калі ў студэнта старшых курсаў ёсць справы большай важнасці (звязаныя з яго далейшым жыццём), то можна заплаціць за час іншага чалавека... Па ідзі ж, купляецца час, які студэнт патраціў бы на падрыхтоўку працы. Сам я ніколі такіх прац не купляў... Хутчэй, з-за недахопу грашовых сродкаў. Ды і часу было шмат. Цяпер, калі я працую, я мог бы купіць сабе дыпломчык... Але мне мая тэма самаму дабаецца, я ў ёй разбіраюся і сам хачу напісаць працу.

аўдыторыі, а пасля параўноўвае колькасць наўчэння з колькасцю прысутных студэнтаў. І ўжо тады ставіць адзнаку.

«Шпоры» — ад 2500 за пытанне

З новых відаў паслуг аўтарскія шматлікія сайты адзначаюць падрыхтоўку сацыяльнай анкет (20 тыс. руб.), мультымедыянай прэзентацыі (40 тыс.), напісанне справаздачы па практыцы (150—180 тыс.) і нават падрыхтоўку «шпор» (ад 2500 рублёў за адно пытанне).

— У нас рэдка заказваюць шпаргалкі, таму што многім іх кошт (каля 5000 руб.) за 1 пытанне падаецца звышшаным. Аднак ці так гэта? — пытаюцца арганізатары сайта kursioe.by. — Вядома, не, калі

вы заказваеце шпаргалкі на некалькі чалавек. Індывідуальны заказ шпаргалак — лёс толькі багатых студэнтаў.

Як сведчыць тэкст на сайце, шпаргалкі гэтых хлопцаў адрозніваюцца тым, што яны «даюць тэзісныя адказы на пытанні і сапраўды раскрываюць сутнасць пытання білета».

— Вам нічога не скажа, што вы «ляцеце ваду», — пераконваюць на сайце.

Грошы = мазгі?

Студэнты Інстытута журналістыкі БДУ за сваё навучанне здаюць чатыры курсавыя работы (4x130 тыс. бел. руб.), пяць справаздач аб практыцы (5x150 тыс. бел. руб.), 45 экзамэнаў (45x50 долараў), 90 залікаў (90x20 тыс. бел. руб.), бэзіл рэфератаў і адну дыпломную працу (380 тыс. бел. руб.). Такім чынам атрымліваецца каля 10 млн бел. руб.

Студэнты энергетычнага факультэта БНТУ за пяць год здаюць каля 50 экзамэнаў (бярэм кошт па 50 долараў за адзін), 35 залікаў (па 20 тыс. кожны), 20 курсавых прац (памянажам на 260 тыс.), пяць-шэсць рэфератаў, тры практыцы і адну дыпломную працу. Агулам, калі перавесці ў беларускія рублі, атрымліваецца больш за 15 млн.

Нядрэнны пачатковы капітал? Настасся ЗАНЬКО.

30 тысяч — і рэферат за тры дні

Прасцейшы рэферат ад 5 да 30 старонак са спісам літаратуры і правільным афармленнем будзе каштаваць ад 30 тысяч беларускіх рублёў. І тры дні чакання.

Мінімальны кошт кантрольных па гуманітарных і эканамічных дысцыплінах — 60 тысяч «зайчыкаў».

Прававыя дысцыпліны ў гэтай лінейцы «тавараў» даражэйшыя на 15 тысяч, тэхнічныя дысцыпліны займаюць першы радок з лікам 90 тысяч рублёў за адну кантрольную. А вось на дзіва па прымальных коштах ідуць кантрольныя па дакладных навуках (вышэйшая матэматыка і

Фота Анатоля ЗЭКАЎ

Белорусский Банк Малого Бизнеса

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 апреля 2011 года

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	на 1 апреля 2011	на 1 апреля 2010
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		4 388,3	2 184,4
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102			
4	Средства в Национальном банке	1103		67 333,8	13 800,6
5	Средства в банках	1104		6 070,4	14 234,0
6	Ценные бумаги	1105		452,2	
7	Кредиты клиентам	1106		123 615,9	58 594,8
8	Производные финансовые активы	1107		901,4	348,0
9	Долговые финансовые вложения	1108			
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		2 204,3	1 961,6
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110		178,3	365,2
12	Прочие активы	1111		1 851,9	1 495,9
13	ИТОГО активы	11		206 996,5	92 984,5
14	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
15	Средства Национального банка	1201		55 816,9	
16	Средства банков	1202		28 553,2	20 235,0
17	Средства клиентов	1203		90 749,0	41 584,2
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204			
19	Производные финансовые обязательства	1205			
20	Прочие обязательства	1206		473,6	377,0
21	ВСЕГО обязательства	120		175 592,7	62 196,2
22	КАПИТАЛ				
23	Уставный фонд	1211		35 637,7	35 637,7
24	Зачисленный доход	1212			
25	Резервный фонд	1213		236,2	
26	Фонд переоценки статей баланса	1214		238,1	11,9
27	Накопленная прибыль	1215		-4 708,2	-4 861,3
28	ВСЕГО капитал	121		31 403,8	30 788,3
29	ИТОГО обязательства и капитал	12		206 996,5	92 984,5

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 1 квартал 2011 года

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	на 1 апреля 2011	на 1 апреля 2010
1	Процентные доходы	2011		5 041,1	3 024,2
2	Процентные расходы	2012		1 943,2	494,6
3	Чистые процентные доходы	201		3 097,9	2 529,6
4	Комиссионные доходы	2021		1 111,0	667,4
5	Комиссионные расходы	2022		135,5	80,2
6	Чистые комиссионные доходы	202		975,5	587,2
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203			
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204			
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		9,6	-96,0
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		428,2	279,1
11	Чистые отчисления в резервы	207		591,4	223,1
12	Прочие доходы	208		52,8	3,6
13	Операционные расходы	209		3 462,8	2 721,6
14	Прочие расходы	210		144,0	86,5
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		365,8	272,3
16	Налог на прибыль	212		46,1	
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		319,7	272,3

Председатель Правления
Главный бухгалтер
С. Орлески
А.Н. Бельник
Лицензия на осуществление банковской деятельности № РБ № 29 от 22.12.2009 г.

ВОЛЬНИЦА «ЧЫРВОНКІ»

Наша размова пачынаецца з мінулага, а заканчваецца будучыняй. Але, падарожнічаючы ў часе, мімаволі шукаеш паралелі з сучаснасцю. Што з гісторыі моладзевай газеты можна быць карысным сучаснаму моладзюму журналісту і што яму рабіць, каб упісацца ў новую інфармацыйную прастору? Пра гэта наша гутарка з Валер'ем Плюсковым, які родававаў «Чырвонку» ў 80-х гадах, а сёння — рэдактар часопіса «Інтэлектуальная сабытнасць у Беларусі».

НЕ СУПРАЦЫТАННЕ, А СТВАРЭЛІЦТВА

— Мне пашчасціла працаваць у цікавы час. У 76 годзе я прыйшоў у «Чырвонку» падлікоўцам і пайшоў у «Парус» з «Чырвонкі» ўжо з пасады рэдактара. Гэта быў час перабудовы. Волніца. Можна было выказацца на розныя тэмы, уздымаць не зусім звычайныя пытанні. Напрыклад, тады мы ўпершыню свабодна распавядалі пра розныя музычныя напрамкі. Тады быў бум, усюды гучаў цяжкі рок, метал. Віктар Мартыненка вёў рубрыку «Нотны аркуш». Самай першай у Беларусі «Чырвонка» змясціла постар музыкантаў. У Канадзе нават выйшла кніжка «Беларускія музычныя плыні», якая рабілася на аснове публікацый у «Чырвонай змеце». Нам даставалася за тое, што мы пісалі пра рок-фестывалі. (Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ»)

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРИСПОЛКОМ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В г. МОГИЛЕВЕ

Аукцион состоится 11 мая 2011 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

№№ лота	Адрес земельного участка	Площадь, га	Срок аренды	Цель использования, условия продажи	Кадастровый номер	Стоимость земельного участка (руб.)	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
№ 1	улица Ямницкая в районе жилого дома № 93	0,0062	1 год	установка и обслуживание павильона по продаже продовольственных товаров	740100000003005942	1 126 836	431 000	39 000
№ 2	район пересечения улиц Тенистой и Кленовой	0,0091	2 года	установка и обслуживание павильона по продаже продовольственных товаров	740100000007004588	522 632	494 000	44 000

Принимать участие в аукционе могут юридические лица, индивидуальные предприниматели и граждане. При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон желающие принять участие в аукционе представляют: Заверенную копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета № 3641017440554 в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 (разовый платеж).

Юридические лица: доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица; копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица; документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; Индивидуальные предприниматели: копию свидетельства о государственной регистрации; копию паспорта, а в случае участия в аукционе представителя — копию паспорта и нотариально удостоверенную доверенность.

Граждане — копию паспорта, а в случае участия в аукционе представителя — копию паспорта и нотариально удостоверенную доверенность. Иностранцы: доверенность, легализованная в установленном порядке копии учредительных документов

МАНАЛОГ ЛІТКАНСУЛЬТАНТА

ВЯДОМАЯ пісьменніца Раіса Баравікова працавала літаратурна-кансультантам у «Чырвонай змеце» ў вельмі цікавы і супярэчлівы час. Гэта была сярэдзіна 1980-х г. Пярэдадзень славаці «перабудовы», якая прынесла з сабой як вялікія дэфіцыты і славытыя талончыкі на прадукты, так і свабоду слова і самавыражэння. Менавіта тады адбыўся сапраўдны кніжны бум, узрасла цікавасць да беларускай літаратуры і адбылося другое беларускае адраджэнне. Менавіта тады ўпершыню загалі імяні сённяшніх класікаў айчынай літаратуры, тады Валікае Князэва Літоўскае афіцыйна абвясцілі беларускай дзяржавай. «Чырвоная змеца» была ў самым эпіцэнтры гэтых падзей, з'яўлялася насамрэч вельмі папулярнай прагрэсіўнай выданнем. Сёння пра тых, хто вырас на «Чырвонцы», так і гавораць — пакаленне «Чырвонай змеці». Напярэдадні 90-годдзя вучня маладой газеты Раіса Андрэеўна расказала пра сваю працу.

— Літаратурным кансультантам у «Чырвонцы» я працавала недзе гады чатыры. Адкавала на ўсю літаратурную пошту, што прыходзіла ў рэдакцыю, рабіла літаратурныя агляды, найбольш за дасланага школьнікамі рэкамендавала да друку. Цікава, што стаўка літаратурнага кансультанта была менавіта на балансе ЦК камсамола. Гэта была неверагодна цікавая для мяне праца. Тады са мной працаваў вельмі цікавы калектыў. Узначальваў «ЧЗ» Валер'і Плюсков, намеснікам быў Анатоль Зэкаў. Зараз ён працуе ў «Вясёлцы».

— Мне вельмі прыемна, што пры мне ў «Чырвонцы» па рэкамендацыі Адама Мальдзіса быў надрукаваны першы гістарычны твор Вітаўта Чаропкі. Ці не Адам Восіпавіч сам прынёс мне гэты твор! Ён адкрыў Чаропку, адразу пабачыў і ў вельмі цікавага пісьменніка і гісторыка. А тады яраза пачыналася хваля беларускага адраджэння, тады ўсе сталі цікавіцца нашай гісторыяй і «палывалі» на гістарычныя творы.

— Яшчэ я вяла літаратурны гурток пры «Чырвонай змеце». Час ад часу збіраліся з маладымі творцамі, чыталі і абмяркоўвалі вершы. Тады толькі пачало ўваходзіць у моду паняцце «літаратурная тусоўка». Пачала фарміравацца беларуская літаратурная тусоўка. І часам на нашы чытанні-абмеркаванні завіваў і малады, але ўжо папулярны Адам Глобус. Бывала і Людэка Сіль-

дзюва, якая прыйшла ў літаратуру менавіта праз «Чырвоную змецу» і сёння вядомая як цікавая паэтка. У «Чырвонай змеце» раскрыўся талент дзёркай паэты Таццяны Зіненкі, якая наўдана памерла... — Тады аддзелам культуры і літаратуры загадала вельмі таленавітай журналістка Маргарыта Старых. Яна шмат артыкулаў пісала пра культуру, вылучэнне мастацтва, сабрала з многімі мастакамі. На вялікі жаль, яна вельмі рана і трагічна пахнула з жыцця — выпадкова трапіла пад электрычку... Але пры ёй на старонках «Чырвонкі» маглі з'явіцца, напрыклад, артыкулы Святланы Алексіевіч. Карацей, тады газета была неверагодна прагрэсіўнай, смелай і папулярнай выданнем.

— Пасля таго, як разваліўся Саветскі Саюз, у нашай краіне сталі з'яўляцца пасольствы іншых дзяржаў. Памятаю, калі я ўжо не працавала ў «Чырвонцы», а рабіла ў Таварыстве дружбы і культурных сувязяў з Расійскай Федэрацыяй, мне хацелася зрабіць інтэрв'ю з першым расійскім паслом у Беларусі Ігарам Сярыпкіным. Ён ўпершыню прыехаў у Беларусь. І калі я спытала, што яго найбольш ураіла ў нас, ён адказаў, што вялікая колькасць вершаў на старонках перьядучых выданняў. Тады насамрэч ад першых была нематэрыяльна без літаратуры, выхадзілі цэлыя літаратурныя калонкі, старонкі. Якую газету ні разгорнеш — там вершы, вершы, апаляднаны! І «Чырвонка»

Занатавала
Вольга ЧАЙКОУСКАЯ.

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Увага — кастынг! «Мы не свінгеры, мы проста жонак памянлялі»

Тэлеканал «АНТ» шукае ўдзельнікаў для новага рэаліці-шоу

Уявіце на хвіліну, што замест вашай жонкі ў доме апынулася зусім іншая жанчына. «Чужая» збірае ў школу вашых дзяцей, гатуе вам сьняданак і прыбірае па доме. Адным словам, робіць усё, што рабіла ваша жонка, акрамя аднаго — не чапляе за вамі ў адным ложку.

«Абмен жанкамі» — новы праект тэлеканала «АНТ», аналагі якога ідуць сёння больш чым у 40 краінах свету. Яго сутнасць у тым, што дзве сям'і, розныя па сацыяльным статусе, роду дзейнасці і месцы жыхарства, на адзін тыдзень мяняюцца жонкамі. Згодна з правіламі, першыя тры дні новай «жонка» павінна жыць па законах новай сям'і. Больш за тое — ад сваёй па-пярэдняй яна атрымлівае нават інструкцыі ў пісьмовай выглядзе аб тым, як весці гаспадарку, што гатаваць на абед і куды колыць грошай патраціць. Наступныя тры дні новае гаспадыня самавольна ўсталяваць парадкі ў доме. Галоўнае правіла — ніякага інтэру з новым мужам. Цікаваць шоу ў тым, што ўсе дзеянні ў новых сям'ях у тэлеэфір перадаюцца камерамі...

ПІСЬМОНАЧКА, БАЙКЕРША І ПРАДАВЦА КАЎБАС

Усе рэкорды папулярнасці аналагічнае шоу пабіла ва Украіне, дзе яго выходзіла на канале «1+1» пад назвай «Міняю жінку». Прадэсары праекта спецыяльна выбіраюць сям'і, розныя па ўкладзе жыцця. Сталічнае бізнэс-людзі мяняюцца на часова непрацякуючы сялянку, татуіроўшчыцу — на прадавецку каўбас, байкершу — на жонку галоўнага казака станіцы... За смеласць кожнай сям'і ўкраінкі

тэлеканал выплачвае па 8 тысяч грывен (крыху больш за тысячу долараў). Дарэчы, цягай да ганарару і кіруюцца большасць удзельніцаў. Адночы дэйшай да таго, што муж і жонка з цыганскай сям'і апынуліся ў выніку... братам і сястрам, якія проста хацелі зарабіць.

Як патлумачыла «Звяздзе» прэс-скаратар тэлеканала «АНТ» Таццяна КВРБАТ, у беларускай версіі ніякіх ганарараў для удзельніцаў не прадугледжана. Аднак усё фінансавыя расходы ўключаюцца ў бюджэт 2011 года, здымкі распачнуцца ў жніўні. У эфіры АНТ новы праект з'явіцца ў верасні.

бярэ АНТ.

НОВОШТА МЯНЯЦЦА?

Вопыт украінскіх калег паказвае, што пасля праекта суцэсны змяняюць свае адносіны адно да аднаго. Сем'і, так бы мовіць, працягваюць сабе, і таму ў выніку альбо распадоўца, альбо становяцца яшчэ мацнейшымі.

— Гэта не саборніцтва, а магчымасць прааналізаваць сваё палітычнае жыццё, — адзначаюць у АНТ, — і магчыма, у чымсьці зрабіць працу над памылкамі; перагледзець узаемаадносіны з мужам, стасункі з дзецьмі.

Паводле афіцыйных правілаў праекта, выбраная жанчына да апошняга моманту не будзе ведаць, з кім яе памяннюць і да каго ў сям'ю яна патрапіць. Пра ўсё гэта жанчына даведваецца толькі тады, калі ўжо убачыць «новага» мужа з дзецьмі. Аднак, па прызынанні АНТ, яны абавязкова ўлічваюцца лакадамі жанчыны. Пункт «у якую сям'ю вы хацелі б патрапіць?» — абавязковы для запынення кандыдатамкі.

Ілья ЛАПАТ.

ЯК ТРАПІЦЬ НА ПРАЕКТ?

Для таго, каб стаць удзельнікам рэаліці-шоу «Абмен жанкамі», трэба запісаць адмысловую заяўку на сайце тэлеканала АНТ www.on.ty.by (банер уверх). Заяўку могуць даслаць і тыя, хто жыве ў грамадзянскім шлюбe. У форме трэба расказаць пра сваю сям'ю, пазначышы месца працы, колькасць дзяцей, сваё хоць, таленты і захапленні. У дадатак — прымацаваць сваё фота і фота сваёй сям'і. Апраўляюць заяўкі можна да канца лета 2011 года, здымкі распачнуцца ў жніўні. У эфіры АНТ новы праект з'явіцца ў верасні.

дзіця ў інтэрнэт-прасторы. Трэба рабіць, цікавіць інтэрнэт-фрагменты нашых выданняў. У гэтай прасторы таксама павінна быць творчасць. Праграмісты сёння пачынаюць працаваць з журналістамі, каб стварыць сайты; сюды трэба ўкладваць грошы, рыхтавацца да гэтага працэсу. Віртуальная газета не павінна быць аднаўдзёнкай. Новая інфармацыйная прастора будзе адрознівацца ад нашай мабільнасцю і будзе больш працягла жыць нава інфармацыя і наша творчасць. Да таго ж чытач можа звяртацца не адзін дзень.

Акую парадку можна даць маладым, хто толкі спасцігаюць прафесію? Калі газета будзе не аднаўдзёнкай, напэўна, прафесіяналізм будзе адрыгваць даволі вялікую ролю?

Прафесіяналізм будзе асновай. Больш за тое журналіст павінен быць не вузкім спецыялістам, не проста тым, хто ўмее прыгожа пісаць. Добра, каб журналістка сплучылася з паліталогіяй, эканоміяй, з высокімі тэхналогіямі. Будзе спецыялізацыя журналістаў па некалькіх напрамках. Ужо сёння людзі вучацца ў адным ВНУ і другім адначасова, і гэта невыпадкова. Заўтрашняя журналістыка — гэта прафесійная журналістыка ў некалькіх галінах ведаў.

Можна будучы выхадзіць выданні мабільнага праз інтэрнэт, ан-лайн. Едучы на транспарце, навіны чалавек будзе чытаць з мабільнага. Думаю, у будучым можна будзе нават пабачыцца з журналістам і пагаварыць. Фантазірую, што прац некаторы час людзі нават навучацца пісаць лагерам па прасторы, і мы газеты, навіны зможам чытаць, напрыклад, на начным небе (ужо зараз ствараюцца пэўныя малючкі падчас свят). Але журналістыка застаецца адной з самых цікавых прафесій. Яна пойдзе вельмі далёка ў тэхналагічным плане. Можна, нават будзе ў нейкай форме, пра якую сёння і не падумаеш. Так, зараз праводзяцца сур'ёзныя даследаванні, якія тычацца тэлепатэчных сувязей, — людзі могуць паміж сабой кантактаваць, не размаўляючы, на адрелегасі. Можна, і такія веды будучы выкарыстоўваць. Фантастыка? Але тое, што сёння адбываецца, учора таксама лічылі фантастыкай.

Журналістыка як сродак стасунку між людзьмі ніколі не знікне. Могуць мяніцца формы, жанры, спосабы перадачы інфармацыі. Але журналіст як пасрэднік, які камунікуе, накіроўвае, распаўвадае, будзе заўсёды запатрабаваны.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й «ЧЗ»)

Музыканты на плошчах збіралі тую ці іншую аўдыторыю, што выклікала непаразуменне, нават нейкі страх ва ўладах, што моладзь нешта заўважыла аб сабе. А мы лічылі, што гэта была аддушчына, і пра гэта варта пісаць. Такая была палітыка ў газеце. Трэба было даваць маладым трыбуны, і яна была ў той час трыбунай. У тым ліку і трыбунай беларускай. У маім архіве захаваецца лістыска Нікі Гілевіча, які пісаў: «Апошнім часам «Чырвонку» не пазнаю — яна змянілася ў лепшы бок». Званіў Шамжыні, які дзівіўся, што газета змягла праводзіць многа розных цікавых акцый. А нашы людзі адчувалі: павеяў ветер перамен. З'ярод адметных публікацый — газета змясціла вялікую рэзюмэ на кніжку «Сказ пра Лысю гару» Ведымака Лысагорскага (спрэчкі пра тое, хто хаваецца пад гэтым псеўданімам, вядуцца і зараз), друкаваліся ўрыўкі з кнігі.

Многае з таго, што мы рабілі, не падабалася закарэвалым партыйным уладам. Я, як рэдактар, праз тыдзень бегаў з дакладамі, чаму ў газеце змяшчана тое ці іншае, ды усё спасылаўся на тое, што ў краіне час перабудовы.

За экалагічную акцыю «Дзвіна—Даўгава», што правяла «Чырвоная змена», мяне паклікалі ў ЦК партыі, і там вядзася размова пра тое, быць ці не быць газеце. Гэта была экалагічная акцыя супраць будаўніцтва ГЭС, у выніку чаго былі б затопленыя вялізныя тэрыторыі, у тым ліку і культурныя помнікі, што там размяшчаліся. Акцыю праводзілі разам з латышамі і літоўцамі, эмблемай яе стаў гістарычны сімвал Вялікага Княства Літоўскага «Пагоня». Акцыя мела рэзананс, будаўніцтва ГЭС на заходнім Дзвіне так і не адбылося. За нас уцэле ў акцыі былі распадаты чунны ідэалагічны працэс супраць «Чырвонкі». Афіцыйная лінія была супраць нашага ўдзелу, а чытачы былі за нас. Лічу: гэта быў поспех. Аднаму, хто ніколі супрацьстаянне не было закладзена ў сутнасць нашых публікацый. Усе нашы ідэі былі канструктыўныя, нацэленыя на стварэнніцтва.

Яшчэ мы змянілі фармат. Да нас у Беларусь ніводнае выданне не выходзіла фарматам А3, які зараз так папулярны. Мы ўвялі тады і двухколёрнасць. Журналісты іншых выданняў зайдосціліся, што мы робім такія эксперыменты. Мы паказалі ў «Чырвонцы», што можам працаваць па-новаму. Мы і крытыку вельмі сур'ёзна ў адрас камсамольскіх арганізацый публікавалі. Бачачы, што «Чырвонка» дазваляе сабе нейкую вольніцу, камсамольскія ка-

мітэты перасталі нас падтрымліваць. Адміністрацыйны рэсурс па падліску нам быў абрэзаны самым жорсткім чынам, было сказана прамая: «Выпільвайце самі». Ты-раж падаў, лічу, шмат у чым штучна. Але гэта быў не паказчык нашай бяздзейнасці, а, наадварот, паказчык супрацьстаяння ўсяму закарэвалому, што было раней.

— Калі адміністрацыйнага рэсурсу не стала, якія захады прымае «Чырвонка», каб захаваць тыраж?

— Мы пачалі праводзіць цікавыя акцыі ў самой газеце. Акрамя «Музычнага аркуша», можна ўздацца «Футбольны клуб», куды мы запрасілі знакамітых дзеячаў нашага спорту, праводзілі сустрачкі на месцах.

— Такіх актыўнасцяў у камандзіроўках, як тады, напэўна, ніколі не было. Калектыву «Чырвонкі» не сядзеў «на праспекце», а быў у «масак»?

— Такія нашы журналісты ішлі на павышэнне. 70 працэнтаў кадры са складу той, маёй «Чырвонкі», сёння знаходзяцца на кіруючых пасадах альбо працуюць у саціяльнай прасе. Так, Сяргей Плытквейч кіруе газетай «Турызм і отдых». Уладзімір Напраеў — часопісам «Эканоміка Беларусі», Аляксандр Дабрыня — адзін з мацнейшых журналістаў у «Прэсбале», у Анастасія Кірушкіна цэлы пул выданняў.

І сёння мы, былія супрацоўнікі, узаемадзейнічаем. Вопыт, атрыманы ў «Чырвонцы», і зараз дапамагае адчуваць сабе больш маладым. У часопісе «Интеллектуальная собственность в Беларуси», дзе я зараз працую рэдактарам, я па старой звычцы хачу падтрымаць сабе змену.

Свае людзі
— А як «Чырвонка» рыхтавала змену?

— Тады была дэтанцыя цікавасці да «ЧЗ», увогуле маладзевай прэсы. У нас пастаянны былі студэнты з факультэта журналістыкі, які з сабой прыводзілі сям'ю. Сувязь з факультэтам журналістыкі была вельмі моцнай, бо там таксама працавалі людзі, якія былі «Чырвоная зменаўцамі», — напрыклад, той жа Барыс Страшнюк, які рэкамэндаваў нам кадры. Але і настаўніцтва ў газеце было мацнейшым. Такое было правіла: перш, чым ты пойдзеш працаваць у больш саліднае выданне, павінен падтрымаць сабе змену. І самі супрацоўнікі шукалі кадры.

Чым больш разнагалосны голас становіўся ў «Чырвонкі», тым больш да нас прыходзіла людзей. Зараз інстытут пазаштатнага аўтара пачаў знікаць, а тады ён быў вельмі моцны. Пазаштатныя аўтары

Акцёр серыяла «Глухар» Максім АВЕРЫН: «Артыстам адной ролі я не стану»

«Я ажывіў вобраз міліцыянера»

— Ці стану я міліцыянерам? Наўрад ці. Але і прафесію не ганьбаваў. Вы б ведалі, якія мне лісты прыходзілі. Вос, напрыклад, лісты ад людзей, якім па 40 гадоў: «Дзякуй, вы вярнулі веру ў нашу прафесію». Я ажывіў вобраз міліцыянера, зрабіўшы яго чалавечым: з моманту Дзядзі Сіцёгі гэта было нешта шудоўна-гладмурнае.

«Калі ты варты поспеху, ён знойдзе цябе сам»

— Адночы я зразумеў: нельга расставіць прырытэты. Нібыта найперш для мяне важная прафесія, а ўжо пасля — ты. Я зразумеў, што так рабіць нельга. Ты здарэўся чалавеку, які цэнціць цябе і жому ты патрэбны. У мяне няма №1 ці №2. Жыццё — гэта жыццё, я не раздзяляю яго на пункты, гадзіны ці хвіліны. І не пражываю чыёсьці жыццё, я жыву сваім. Тое, што маё, — са мной.

«Калі ты варты поспеху, ён знойдзе цябе сам»

— Я шчаслівы, што ў маім жыцці быў такі чалавек, як Людміла Гурчанка. Я быў яе партнёрам па праграме «Бенефіс Людмілы Гурчанкі». Тыя дні, калі працаваў разам з ёй, запомню назаўсёды. Мне падабаецца ўсё, што яна рабіла. Я нават увёў бы прадмет у тэатральныя ВНУ — Гурчанка. У нашай савецкай краіне гэта была народная артыстка, аналагаў якой няма. Ведаеце, чаму любяць Гурчанку? Таму што на фоне нашага часам шэрага існавання была і ЕЦЦЯ жанчына, якая была агнём. І сёння не магу сабе дазволіць сказаць, што Людмілы Маркаўны няма. Памяць пра яе будзе жыць.

Ілья ЛАПАТ.

ПАВЯРНЫСЯ, СЫНКУ!

Днямі журналіст Аляксандр Класкоўскі выступіў з падрабязнай крытыкай міліцыі, размясціўшы на інтэрнэт-рэсурсе «Naviny.by» артыкул «Беларусы: узвараны міф». Літаральна на наступны дзень пасля выбуху ў мінскім метро ён разважае пра нізкі прафесіяналізм праваахоўных органаў, дае ўнікальную ацэнку іх дзеянням і з цяжкаўдымальнай зладнацыю заключае: «Да гэтай пары доблесныя сілавікі не расквілі ў нас ніводнага гучнага выбуху».

Узнікне шэраг лагічных пытанняў. Акуль спадар Класкоўскі, які ні дна не пасуе міліцэйскай мундзір, можа ведаць пра стан справы ў МУС? Абапіраючыся на якія звесткі, ён заключае, што «праваахоўныя структуры ў Беларусі разарэліся, раздзіралі на шчодрых казённых фінансах»? Магчыма, такія высновы зроблены на падставе таго, што некаторы час таму ў радах міліцыі неўспадзеўна з'явіўся лейтнант Аляксандр Класкоўскі, якога пасля з ганьбай выкіналі з арганізацыі ўнутраных спраў? Гэта вельмі цікавая і павучальная гісторыя...

Надоўгая міліцэйская кар'ера А. Класкоўскага пачалася ў сакавіку 1999 года з пасады інспектара дарожна-патрульнай службы ДАІ Мінска. У гэтым жа годзе малады афіцэр перайшоў ужо ў абласную Дзяржаўнаінспекцыю, а праз год ратуючы апынуўся ў адным з мінскіх раённых аддзелаў ДАІ. Што за злы лёс кідаў лейтэнанта з аднаго месца службы на іншае? Тлумачэнне — у яго службовай характарыстыцы. Ніводны начальнік не мог доўга цярпець падначаленага, які адзначаўся «асабістай недэцыплінаванасцю і пагардай да нарматыўна-прававых акцый». Прасцей кажучы — наваеснаны інспектар панаплаваческу ставіўся і да службы, і да закона. Гэтыя сваясабытвы «таленты» расквіліся асабіста ліва ярка, калі лейтнант А. Класкоўскі спрабаваў служыць у Ленінскім АДАІ Мінска. Напрыклад, у ліпені 2002 года давядлася нават назначыць службовую праверку па факце яго халатных адносін да выканання службовых абавязкаў. Праверка

фарміравалі не менш чым на 40 працэнтаў нест газеты. Такая была канцэпцыя — напэўнаць газету большай палітрай іменна.

— Ці можна сказаць, што журналісты, якія не прайшлі праз маладзёжкі, быццам нешта прапусцілі?

— Я згодзен. У «маладзёжку» хлопцы і дзятчатыя прыходзілі ў залатым узросце ўнутранай свабоды. У салідных газетах іх адрозу ўстаўлялі ў нейкія рамкі, а тут яны маглі рэалізаваць, як хацелі...

Пра мастацкую журналістыку

— Кажуць, што раней большыя спецыялізацыяны, сёння — аператыўнасць...

— І тады цянілася аператыўнасць, у нас не было такіх камунікацыйных сродкаў, якія сёння ёсць (інтэрнэт, мабільны тэлефон). Затое былі надзейнейшыя сёбры на месцах: на заводах, у калгасах і г.д. Тое, што рабіў, напрыклад, Іван Герасюк, мяне па сённяшні дзень здзіўляе: ён сядзеў на тэлефоне і адрозу ж пісаў тэкст. Заканчыць размаўляць — і ў яго на паперы фактычна гатовая інфармацыя, замятка і нават артыкул.

— На вашу думку, чаму нарыс знікае з сучасных старонак газеты?

— З аднаго боку, знікае таму, што менш даюць плошчы. Нарыс — гэта вялікафарматная журналістыка, раней яны даваліся і на паласу, быў нават працяг матэрыялаў у наступных нумарах. З іншага боку, слаба сёння рыхтуюць журналістаў, спецыялістаў нарыса, мастакоў журналістыкі. Такой мастацкай журналістыцы трэба вучыцца, неабходна, каб пачаць быў настаўнік. Вядома, гэта патрыля і поўным чынам заахоўвацца матэрыяламі (направільна, калі дзве замяткі, выцягнутыя з інтэрнэта, каштуюць столькі, колькі і нарыс). Па-трэцяе, нарыс — гэта ўменне працаваць з цікавым чалавекам, каб напісаць яго, трэба сустрацца з ім, і не адзін раз. А вось чаму ў нас знікае цікавасць адно да аднаго ў плане мастацкай журналістыцы, я не ведаю. Глядзіце, які стаў сучасны герой, — сёння гэта шомумен. Але гісторыю робяць не шомумены, а людзі ад гэтага, вучоныя, спартсмены. Цікава было б прычытаць сёння нарыс пра выдатнага бізнэсмэна. Нарыс давалі Галіна Пшошкі, Маргарыта Старыч...

— А ці патрэбны сучаснаму чытачу нарыс?

— Мы ж чытача і выхоўваем. Я бачу на прыкладзе сваякоў, што сёння людзям не хапае часу, каб прачытаць вялікафарматную рэч. Але з іншага боку, бачу, як у

адгаварыць. Аднак яшчэ падчас паступлення я для сябе вырашыў: калі паступлю, то цяпер. Паступаць па дзевяці гадоў запар, як спрабуюць некаторыя, — не для мяне. У мяне ўнутры сядзіць цэнзар, які кажа, што я павінен рабіць і як.

«Калі ты варты поспеху, ён знойдзе цябе сам»

— Я шчаслівы, што ў маім жыцці быў такі чалавек, як Людміла Гурчанка. Я быў яе партнёрам па праграме «Бенефіс Людмілы Гурчанкі». Тыя дні, калі працаваў разам з ёй, запомню назаўсёды. Мне падабаецца ўсё, што яна рабіла. Я нават увёў бы прадмет у тэатральныя ВНУ — Гурчанка. У нашай савецкай краіне гэта была народная артыстка, аналагаў якой няма. Ведаеце, чаму любяць Гурчанку? Таму што на фоне нашага часам шэрага існавання была і ЕЦЦЯ жанчына, якая была агнём. І сёння не магу сабе дазволіць сказаць, што Людмілы Маркаўны няма. Памяць пра яе будзе жыць.

Ілья ЛАПАТ.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2011 г.

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
первоначальная стоимость	101	5	47
амортизация	102	-	4
остаточная стоимость	110	5	43
Нематериальные активы			
первоначальная стоимость	111	-	-
амортизация	112	-	-
остаточная стоимость	120	-	-
Доходные вложения в материальные ценности			
первоначальная стоимость	121	-	-
амортизация	122	-	-
остаточная стоимость	130	-	-
Вложения во внеоборотные активы	140	-	-
в том числе: незавершенное строительство	141	-	-
Прочие внеоборотные активы	150	-	-
ИТОГО по разделу II	190	5	43
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Залпы и затраты			
в том числе:	210	2	11
сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	-	-
животные на выращивании и откорме	212	-	-
затраты в незавершенном производстве и полуфабрикаты	213	-	-
расходы на реализацию	214	-	-
готовая продукция и товары для реализации	215	-	-
товары отгруженные	216	-	-
выполненные работы по незавершенным работам	217	-	-
расходы будущих периодов	218	6	1
прочие запасы и затраты	219	-	-
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	-	8
Дебиторская задолженность (платежи по которым ожидают более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230	-	-
в том числе: покупателям и заказчикам	231	-	-
прочая дебиторская задолженность	232	-	-
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидается в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	1	7
в том числе: покупателям и заказчикам	241	-	-
поставщикам и подрядчикам	242	1	7
по налогам и сборам	243	-	-
по расчетам с персоналом	244	-	-
разных дебиторов	245	-	-
прочая дебиторская задолженность	249	-	-
Расчеты с кредитителями	250	-	-
в том числе: по вкладам в уставный фонд	251	-	-
прочие	252	-	-
Денежные средства	260	18	12
в том числе:	261	-	-
денежные средства на депозитных счетах	262	-	-
Финансовые вложения	270	-	-
Прочие оборотные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	27	39
БАЛАНС (190+290)	300	32	82
ПАССИВ			
Код строки	На начало года	На конец отчетного периода	
1	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	5	5
Собственные акции (доли)	411	-	-
выкупленные у акционеров (учредителей)	412	-	-
Резервный фонд	420	-	-
в том числе: резервные фонды, образованные в соответствии с законодательством	421	-	-
резервные фонды, образованные в соответствии с учредительными документами	422	-	-
Добавочный фонд	430	-	1
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440	-	-
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	2	-2
Целевое финансирование	460	-	-
Доходы будущих периодов	470	-	-
ИТОГО по разделу III	490	7	

